

**Ольга
Литвин**

**Українська
мова
як іноземна**

**робочий зошит
для студентів**

Ольга ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА

(робочий зошит для студентів)

Івано-Франківськ
Фоліант, 2011

УДК 811.161
ББК 81.2(4Укр)
ISBN 978-966-2988-23-9

Р е ц е н з е н т и: канд. філол. наук., доц. *М. І. Венгринюк* (кафедра теорії та практики перекладу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу); канд. філол. наук. *У. Б. Андрусів* (кафедра слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Дизайн обкладинки *Марії Марчук*

Литвин О. Українська мова як іноземна (робочий зошит для студентів) / Ольга Литвин. — Івано-Франківськ: Фоліант, 2010. — 135 с.

Робочий зошит укладено відповідно до програми курсу «Українська мова як іноземна», розробленої для студентів, що є громадянами інших держав.

У збірнику вміщено завдання для самостійної роботи, що дають можливість практично застосувати засвоєний під час аудиторних занять словниковий запас та закріпити вміння використовувати базові правила граматики. У кожному тематичному комунікативному блоці запропоновано найбільш вживані слова та вирази, діалоги, вправи, а також текст для домашнього читання. Додатки містять спеціалізовані адаптовані тексти для читання та розуміння, що тематично спрямовані на висвітлення сучасного стану нафтогазової промисловості, а також термінологічний мінімум і перелік контрольних комунікативних ситуацій.

Для іноземних студентів вищих навчальних закладів. Може бути використаний для вивчення української мови як іноземної на спеціалізованих курсах, додаткових заняттях, мовних школах.

ISBN 978-966-2988-23-9

УДК 811.161
ББК 81.2(4Укр)

© Ольга Литвин, тексти, 2010
© Марія Марчук, обкладинка, 2010

ПЕРЕДМОВА

Навчальний матеріал з української мови як іноземної, укладений за принципом робочого зошита, передбачений для студентів, що є громадянами інших держав та успішно засвоїли пропедевтичний курс з вивчення української мови на підготовчому відділенні.

Зошит містить дванадцять тематичних комунікативних блоків, що охоплюють основні сфери життя та діяльності людини в україномовному середовищі, а це особливо актуально для студентів першого і другого року навчання в університеті. Кожна із запропонованих самостійних робіт передбачає можливість застосувати вивчений під час аудиторних занять словниковий запас та закріпити вміння використовувати базові правила граматики через роботу з перекладним словником, виконання нестандартних вправ, спрямованих на розвиток зв'язного мовлення, опрацювання діалогів та текстів для домашнього читання. Особливістю збірника є те, що частину роботи студенти можуть фіксувати на його сторінках, що увиразнює інтерактивний аспект під час вивчення писемного мовлення.

У додатках подано адаптовані тексти для читання та розуміння, що сформовані з текстів новин і тематично спрямовані на висвітлення сучасного стану нафтогазової промисловості. Запропоновані запитання і завдання на їх основі можуть бути використані при проведенні контрольних чи залікових робіт. Термінологічний мінімум з геометрії, фізики, хімії, економіки, технології нафти і газу та перелік контрольних комунікативних ситуацій допоможе студентам зорієнтуватися у ключових поняттях відповідних галузей знань та навчально-виховного процесу.

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Самостійна робота 1. Основні фрази та вирази.....	7
Самостійна робота 2. Числівники, дні тижня, пори року і час.....	15
Самостійна робота 3. Людина і родина.....	24
Самостійна робота 4. Частина тіла, риси характеру, опис зовнішності.....	29
Самостійна робота 5. Кольори, одяг, магазин і покупки.....	36
Самостійна робота 6. Їжа, ресторан.....	43
Самостійна робота 7. Подорожі.....	50
Самостійна робота 8. Канікули, вільний час, улюблені заняття.....	59
Самостійна робота 9. Місто.....	69
Самостійна робота 10. Побут, дім, університет.....	76
Самостійна робота 11. Нестандартні ситуації, допомога.....	85
Самостійна робота 12. Робота, професія, плани на майбутнє.....	90
Самостійна робота 13. Як здати екзамен без стресу?.....	102
Самостійна робота 14. Як вивчити мову?.....	105
Самостійна робота 15. Краса і мода.....	109
Самостійна робота 16. Як ми живемо?.....	111
Самостійна робота 17. Українська мова на кухні.....	115
Самостійна робота 18. Жити за кордоном.....	118
Перелік використаних та рекомендованих джерел.....	121
Додаток А Контрольні комунікативні ситуації.....	122
Додаток Б Спеціалізовані тексти для читання та розуміння.....	123
Додаток В Термінологічний мінімум.....	124

САМОСТІЙНА РОБОТА 1

ОСНОВНІ ФРАЗИ ТА ВИРАЗИ

Абетка

Прочитайте, будь ласка, назви літер української абетки. Вивчіть алфавіт напам'ять.

А Б в Г е Г' е Д е Е Є Ж е З е и І і Й Ка еЛ еМ еН О Пе еР еС Те У еФ Ха Це Че
Ша Ща ь (м'який знак) Ю Я

Основні фрази та вирази

Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Запишіть переклад поряд із українським словом.

так

ні

можливо

Займенники

я _____

ти _____

він _____

вона _____

воно _____

ми _____

ви _____

вони _____

Прочитайте, це – цікаво!

Якщо вона говорить "ні", вона каже "можливо",
якщо вона каже "можливо", вона каже "так",
якщо вона каже "так", то вона не справжня жінка (Вольтер)

Дієслово бути

я є

ми є

ти є

ви є

він (вона/воно/вони) є

Дієслово мати

я маю

ми маємо

ти маєш

ви маєте

він (вона/воно) має

вони мають

Прочитайте фрази ввічливості, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою.
Запишіть переклад поряд із українським виразом.

Фрази ввічливості

Добрий ранок! Доброго ранку! _____

Добрий день! Доброго дня! _____
Привіт! _____
Бувай! _____
Добрий вечір! Доброго вечора! _____
На добраніч! Гарних снів _____
До побачення! Незабаром побачимось _____
Прошу! _____
Дякую _____
Будь ласка. Прошу дуже. Нема за що _____
Перепрошую! Вибачте! Даруйте! _____
Щиро дякую! _____
Нічого страшного! _____
Так, будь ласка _____
Будьмо! _____
Смачного! _____
Будь здоровий! _____
Із задоволенням _____
Приємного дня _____
Я тобі також бажаю приємного дня _____
До зустрічі _____

Питання

Прочитайте питання, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Запишіть переклад поряд із українським словом.

Як? _____
Що? _____
Хто? _____
Скільки? _____
Де? _____
Коли? _____
Чому? _____
Який? (Яка? Яке? Які?) _____
Котрий? (Котра? Котре? Котрі?) _____

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Ви говорите англійською?
Я не говорю українською добре.
Будь ласка, говоріть повільніше.
Я говорю німецькою мовою.
Можеш повторити? Ти не міг би повторити?
Я не розумію.
Я не знаю.
Ви не могли б це записати?
Як справи?
Дякую, добре.
Як тебе звати?
Моє ім'я Антуан.
Мене звати Ірина.

Мене звати Андрій Шевченко.
Ти можеш продиктувати це по буквах?
Звідки ти? (Звідки ти родом?)
Я з Еквадору.
Де ти проживаєш? (Де ти живеш?)
Я живу в Івано-Франківську.
Де ти навчаєшся? Я навчаюся в університеті нафти і газу.
На якому факультеті ти навчаєшся? Я навчаюся на факультеті економіки та менеджменту.
Дякую за допомогу.
Я хотів би з ним познайомитися.
Радий з тобою познайомитися.
Ти не міг би мені допомогти?

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть діалог напам'ять і розкажіть.

- Привіт! Як тебе звати?
- Мене звати Лауренсія.
- Вітаю, Лауренсіє. Радий з тобою познайомитись. Ти звідки?
- Я – з Камеруну.
- Звідки твоя подруга?
- Вона – з України.
- Мене звати Олег. Я українець. Радий з тобою познайомитися.

Додаткові слова

Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Запишіть переклад поряд із українським словом.

Написи на знаках

від себе _____

до себе _____

вхід _____

вихід _____

палити заборонено (паління заборонено)

паркування заборонено _____

прохання не заходити _____

входу немає (вхід заборонено) _____

не фотографувати (фотографувати заборонено) _____

тиша _____

увага, сходи _____

аварійний вихід _____

**Назви держав, їх мешканців та мов
(під час роботи треба використати політичну карту світу)**

Держава укр. м.	Держава рідною мовою	Мешканець (іменник)	Мова (прикметник)
Англія		англієць	англійська
Білорусь		білорус	білоруська
Китай		китаєць	китайська
Чехія		чех	Чеська
Данія		датчанин	Датська
Фінляндія		фін	Фінська
Франція		француз	французька
Греція		грек	грецька
Іспанія		іспанець	іспанська
Японія		японець	японська
Молдова		молдованин	молдавська
Німеччина		німець	німецька
Норвегія		норвежець	норвезька
Польща		поляк	польська
Португалія		португалець	португальська
Росія		росіянин	російська
Словаччина		словак	словацька
Сполучені Штати Америки		американець	англійська
Україна		українець	українська
Угорщина		угорець	угорська
Італія		італієць	італійська

Завдання. *Запишіть назви держав Вашою мовою. Вивчіть назви українською мовою, запам'ятайте утворені іменники (назви мешканців) і прикметники (назви мов).*

Прочитайте, це – цікаво!

Ви ніколи не замислювалися над таким парадоксом:
 чому болгарин — чоловік, а болгарка — пилка,
 китаєць — чоловік, а китайка — тканина,
 поляк — чоловік, а полька — танець,
 іспанець — чоловік, а іспанка — грип,
 сибіряк — чоловік, а сибірка — хвороба,
 кореєць — чоловік, а корейка — м'ясо,
 в'єтнамець — чоловік, а в'єтнамки — взуття,
 панамець — чоловік, а панамка — капелюх,
 грек — чоловік, а гречка — рослина,
 фін — чоловік, а фінка — ніж?

ВПРАВИ

Вправа 1. Напишіть, будь ласка, звідки ці особи.

Приклад: Олександра живе в Лондоні. Вона – з Англії.

1. Ігнатіо живе в Барселоні. _____
2. Андреас живе в Берліні. _____
3. Пан Сміт живе у Нью-Йорку. _____
4. Пані Висоцька живе в Познані. _____
5. Роберто живе в Римі. _____
6. Пол живе в Бірмінгемі. _____
7. Мамі живе в Токію. _____
8. Тетяна живе в Москві. _____
9. Ніколя живе в Парижі. _____

Вправа 2. Доповніть, будь ласка, ланцюжки слів.

Наприклад, Китай – китаєць – китайська мова.

_____ — чех — _____
Англія — _____ — _____
_____ — німецька мова
_____ — поляк — _____
Росія — _____ — _____

Завдання. Прочитайте, будь ласка, і запам'ятайте правопис назв основних українських міст, знайдіть їх на карті України. Підготуйтеся до словникового диктанту.

Українські міста:

Київ – столиця України.

Сімферополь – столиця Автономної Республіки Крим.

Вінниця, Дніпропетровськ, Донецьк, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Кіровоград, Луганськ, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Суми, Тернопіль, Ужгород, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернігів.

Українські річки:

Дніпро, Дністер, Бистриця, Тиса, Черемош, Буг, Десна, Дунай, Лімниця.

Вправа 3. Знайдіть слова і запишіть їх нижче через кому.

Нерозумію повторіть будь ласка що це означає хто це що це напишіть будь ласка незнаю вибачте перепошую мож назвати по знайомитися дуже приємно мені не запитання де магазин доброго дня до побачення привітнічого страшно го ласкаво просимона добраніч

Домашнє читання. Прочитайте текст "**Розмова в українському чаті**".
Випишіть незнайомі слова. На парі прочитайте текст у ролях.

Розмова в українському чаті

Марія: Привіт. Як справи?

Роман: Дякую, добре. А в тебе?

Петро: Чудово! А ти як себе почуваєш?

Марія: Так собі, нормально

Роман: Чому?

Марія: Мені зовсім погано.

Роман: Що сталося?

Марія: Я маю проблему: не розумію граматику української мови.

Роман: Я також не розумію.

Петро: А я розумію. Маєш якесь запитання?

Володя: О ні, не говоріть про граматику! Навіщо? Ні!!!

Марія: Вивчаю українську мову, але не розумію граматику.

Володя: Навіщо вивчаєш українську мову? Звідки ти?

Марія: Я з Іспанії.

Петро: Навіщо вивчаєш українську? Ти працюєш в Україні?

Марія: Вивчаю українську мову, тому що зараз живу і навчаюся в Україні.

Володя: Навчаєшся в університеті українською мовою?

Марія: Так, я вивчаю економіку в Києві, але не українською. Це навчання по-англійськи.

Петро: Кажеш, навчаєшся англійською... Знаєш англійську, іспанську і...

Марія: Знаю іспанську, добре англійську, польську і трохи німецьку, але погано розмовляю українською. У мене проблеми з граматикою.

Володя: Я не люблю граматику взагалі! Мені це не цікаво. Марія! Як ти виглядаєш? Високого зросту? Низька?

Марія: Я ні висока, ні низька, середнього зросту. А ви?

Володя: Я низького зросту, трохи повний, але дуже симпатичний. І молодий!

Роман: У мене спортивна статура. Я цікавлюся спортом. Високий і худий. Всі кажуть, що досить приємної зовнішності.

Петро: А я – інтелігент. І ще є чудовим інформатиком.

Марія: Ах... Це все так цікаво!

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 1. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні. Поясніть Вашу думку.

Приклад: Марія почуває себе чудово.

Це неправда, тому що вона каже про себе "так собі, нормально?".

1. Марія є іспанкою.
2. Марія вивчає українську мову, тому що навчається на українській філології.
3. Марія зараз працює в Києві.
4. Марія навчається українською мовою.
5. Марія розмовляє іспанською, англійською та німецькою.
6. Петро є викладачем.
7. Володя любить граматику.
8. Марія є високою.
9. Володя – молодий.
10. Роман цікавиться спортом.

Завдання 2. Поставте запитання до тексту і запишіть їх.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

САМОСТІЙНА РОБОТА 2

ЧИСЛІВНИКИ, ДНІ ТИЖНІ, ПОРИ РОКУ І ЧАС

Завдання. Прочитайте назви цифр і чисел українською мовою. Запам'ятайте їх, підготуйтеся до словникового диктанту.

- 1 – один / перший
- 2 – два / другий
- 3 – три / третій
- 4 – чотири / четвертий
- 5 – п'ять / п'ятий
- 6 – шість / шостий
- 7 – сім / сьомий
- 8 – вісім / восьмий
- 9 – дев'ять / дев'ятий
- 10 – десять / десятий
- 11 – одинадцять / одинадцятий
- 12 – дванадцять / дванадцятий
- 13 – тринадцять / тринадцятий
- 14 – чотирнадцять / чотирнадцятий
- 15 – п'ятнадцять / п'ятнадцятий
- 16 – шістнадцять / шістнадцятий
- 17 – сімнадцять / сімнадцятий
- 18 – вісімнадцять / вісімнадцятий
- 19 – дев'ятнадцять / дев'ятнадцятий
- 20 – двадцять / двадцятий
- 21 – двадцять один / двадцять перший
- 30 – тридцять / тридцятий
- 40 – сорок / сороковий
- 50 – п'ятдесят / п'ятдесятий
- 60 – шістдесят / шістдесятий
- 70 – сімдесят / сімдесятий
- 80 – вісімдесят / вісімдесятий
- 90 – дев'яносто / дев'яностий
- 100 – сто / сотий
- 1000 – тисяча / тисячний

Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Запишіть переклад поряд із українським словом.

наступний _____
попередній _____
останній _____

Дні тижня

неділя _____
понеділок _____
вівторок _____

середа _____
четвер _____
п'ятниця _____
субота _____

Місяці

січень _____
лютий _____
березень _____
квітень _____
травень _____
червень _____
липень _____
серпень _____
вересень _____
жовтень _____
листопад _____
грудень _____

Пори року

пора року _____
весна _____
літо _____
осінь _____
зима _____

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Час

Дата, день / ніч, північ / полудень, до обіду / після обіду, пізно / рано, секунда, хвилина, чверть години (15 хвилин), година, вчора / сьогодні / завтра, два дні тому, через два дні, вихідні дні, тиждень, місяць, семестр, півріччя, рік, століття.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Котра година? П'ята.

Вісімнадцята година десять хвилин / Десять хвилин на сьому вечора.

Чотирнадцята година тридцять хвилин / Пів на третю.

Друга година сорок п'ять хвилин / За п'ятнадцять хвилин третя ночі.

Я запізнився.

Будь вчасно.

Я не запізнюся!

Я постараюся бути вчасно.

Сьогодні двадцять п'яте червня дві тисячі десятого року (25 травня 2010 року).

Який у тебе номер телефону?

Мій номер телефону 063 88 91 732

Дай мені свій номер телефону, будь ласка.
Повтори, будь ласка / Можеш повторити? / Чи не міг би ти повторити?

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог у парі з другом. Вивчіть діалог напам'ять і розкажіть.

- Перепрошую, котра година?
- Шоста година вечора.
- А котра зараз година у Нью-Йорку?
- У Нью-Йорку зараз десята година ранку.
- Ранку чи вечора?
- Ранку.
- А котра година в Токіо?
- У Токіо зараз друга година ночі наступного дня.
- Тобто у нас середа, а в Японії вже четвер?
- Так.
- Яка там зараз пора року?
- Така ж, як і в нас, - літо. Але в Аргентині зараз зима.

Додаткові слова

Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Запишіть переклад поряд із українським словом.

Свята

Великдень _____
Різдво Христове (7 січня) _____
Святий вечір (Святвечір – 6 січня) _____
Новий рік _____
Старий Новий рік (13 січня) _____
День Перемоги (9 травня) _____
День Конституції (28 червня) _____
День Незалежності (24 серпня) _____

ВПРАВИ

Вправа 1. Полічіть, скільки буде:

$1000 - 550 =$

$570 - 340 =$

$920 - 210 =$

$122 + 211 =$

$867 + 200 =$

Варіанти відповідей:

сімсот десять

триста тридцять три

чотириста п'ятдесят

двісті тридцять

тисяча шістдесят сім

Запишіть словами математичну дію та результат.

Наприклад, від тисячі відняти п'ятсот п'ятдесят дорівнює чотириста п'ятдесят.

Вправа 2. Які це числа? Поєднайте лініями правильні варіанти.

240	триста сорок дев'ять
785	чотириста шістдесят шість
1703	тисяча сімсот три
349	двісті сорок
466	сімсот вісімдесят п'ять
1553	шістсот двадцять
917	тисяча двісті
620	тисяча п'ятсот п'ятдесят три
812	вісімсот дванадцять
1200	дев'ятсот сімнадцять

Вправа 3. Напишіть, будь ласка, котра година.

	Офіційно	Неофіційно
13:20	_____ тринадцята двадцять	_____ двадцять по першій _____
5:30	_____	_____
16:00	_____	_____
21:30	_____	_____
21:15	_____	_____
14:45	_____	_____
20:25	_____	_____
13:05	_____	_____
15:30	_____	_____
23:35	_____	_____
17:40	_____	_____
18:00	_____	_____
8:45	_____	_____
19:30	_____	_____
20:10	_____	_____

Вправа 4. Котре зі слів не підходить до інших? Чому? Викресліть зайве слово.

1. п'ятнадцята – п'ятнадцять – шістнадцята – сімнадцята
2. половина – по – за – в
3. вранці – ввечері – зазвичай – до обіду
4. опівдні – часто – рідко – ніколи
5. з – до – на – вона
6. повертатися – день – їхати – іти

7. на таксі – автомобілем – пішки – трамваєм
8. понеділок – опівночі – вівторок – неділя
9. двадцята – восьма – п'ять – дев'ятнадцята

Вправа 5. Впишіть правильні дні тижня.

Приклад. Між суботою і понеділком є .. *неділя* ...

1. Між середою і п'ятницею є _____
2. П'ятий день тижня – це _____
3. Четвертий день тижня – це _____
4. Перед понеділком іде _____
5. Перед неділею є _____
6. Між понеділком і середою є _____
7. Перед вівторком є _____
8. Між вівторком і четвергом є _____
9. Я не працюю у _____

Вправа 6. Допишіть слова, яких бракує.

Січень

Лютий

Понеділок

Квітень

Червень

Четвер

Липень

Субота

Жовтень

Грудень

Вправа 7. Запишіть місяці, які належать до відповідної пори року.

Літо – _____

Зима – _____

Осінь – _____

Весна – _____

Вправа 8. Перепишіть, будь ласка, речення і складіть із літер правильні назви місяців.

Приклад. Богдан і Михайло каталися на лижах у *лютому* (отмлюю)

1. Новий рік наступає у _____ (чініс)
2. У _____ Аня і Роман зустрічалися щодня (ерзбнеі)
3. У _____ в нас була контрольна з англійської (вртаін).
4. Ми були у Києві у _____ (сієрвен).
5. Андрій дуже багато працював у _____ (дплостиаі).

Вправа 9. Укладіть речення у логічну послідовність, пронумеруйте їх.

... У вересні і в листопаді ми багато працювали.

..1.. Минулого року

... У лютому і в березні в нас було багато роботи.

...У грудні ми їздили кататися на лижах у Карпати.

...У липні посилено вивчали англійську мову.

...У квітні часто зустрічалися зі знайомими.

... У травні ми були в Одесі.

...У листопаді часто ходили в кіно.

...У червні готувалися до іспитів у школі.

...У січні два тижні ми були в горах.

...У серпні в нас було два тижні відпустки.

Завдання. Прочитайте оригінальні віршики. Якщо Ви будете правильно вимовляти числівники, то відчуєте римування між рядками і ритм. Один із "текстів" вивчіть напам'ять.

Перший	Другий	Третій	Четвертий	П'ятий
17 30 48	2 46 38	2 15 42	511 16	117 117
140 10 01	1	42 15	5 20 337	19 9 5!
126 138	116 14	37 08 5	712 19	117 117
140 3 501	20!	20 20	22 47	48 35
	15 14 21	20!		
	14 0 17	7 14 105		
		2 00 13		
		37 08 5		
		20 20		
		20!		

Домашнє читання. Прочитайте текст *«Зимові свята в Україні(1)»*. Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Зимові свята в Україні (1)

В Україні є багато свят, особливо взимку. У грудні традиційно святкують День апостола Андрія і Святого Миколая.

13 грудня – це день смерті **апостола Андрія**. До прийняття християнства в Україні (до 988 року) у цей день святкували празник Калити. До сьогодні існує звичай 12 грудня випікати калиту – невеликий солодкий хліб або бублик. Увечері 12 грудня дівчата влаштовують ігри. Дівчата йдуть до когось до хати, щоби пекти **балабухи** та **калиту** – вироби з тіста. Для балабухів беруть муку і замішують із водою, яку приносять у роті. Коли балабухи готові, кожна дівчина викладає на підлозі один балабух. Кличуть собаку і годують її балабухами. Дівчата вірять, що до якого балабуха собака підійде першого, та дівчина наступного року вийде заміж. Іноді в іграх беруть участь і хлопці. Вони “кусають калиту” і хто пройде це випробування, отримує вареники.

День Святого Миколая – це дитяче свято. Діти вірять, що у святкову ніч Святий Миколай виконає їхні бажання, тому вони пишуть йому листи. Листи вішають на вікно і вірять, що їх уночі забирають ангели. Святий Миколай був єпископом у Мір Лікії (Мала Азія). Він особливо піклувався про бідних дітей, сиріт. У ніч з 18 на 19 грудня слухняні діти отримують під подушку подарунки – цукерки, мандаринки. Неслухняні діти вранці знаходять різку – тоненьку палицю, якою колись карали дітей.

Новий рік українці зустрічають 1 січня, але існує традиція святкувати також Старий Новий рік – 14 січня. Це пов'язано з різними стилями календарів – державного і церковного. На Новий рік прикрашають ялинку, проводжають старий рік, слухають промову президента, бажають одне одному щастя, здоров'я та здійснення планів на новий рік, п'ють шампанське і запускають феєрверки. **На Старий Новий рік** влаштовують **Маланку** – карнавал, у якому чоловік переодягається у жіночий одяг і грає роль неохайної господині, яка замітає в хаті, готує їсти, але їй нічого не вдається.

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Додаткове завдання. Прочитайте текст **"Зимові свята в Україні (2)"**, випишіть незнайомі слова у спеціальний зошит-словник. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Зимові свята в Україні (2)

Більшість українців – православні християни, тому **Різдво** в Україні святкують 7 січня, а не 25 грудня, як у більшості держав світу. 6 січня готують Святу вечерю, яка складається з дванадцяти страв. Це – риба, капуста, вареники, голубці, пиріжки з картоплею та горохом, підлива з грибів та квасолі тощо. Їх готують на воді та рослинних жирах, тому що до 7 січня триває піст. Головна страва Святої вечері – це кутя. **Кутя** – це зварена каша з пшениці, до якої додають мак, горіхи, родзинки та мед. Запивають усе узваром – компотом із сухих фруктів (яблук, груш, слив). Під час Святої вечері не п'ють спиртного і співають колядки. **Колядки** – це традиційні обрядові пісні. Їх співають у храмах, у родинях за столом, а також чекають колядників – дітей і дорослих, які під час свят ходять від хати до хати, вітаються **"Христос ся рождає"** (**Христос народився**), співають і розповідають короткі віршики – віншування (побажання). Господарі відповідають **"Славимо Його"**, дають дітям за коляду дрібні гроші. Часто на Різдво можна побачити святковий вертеп. **Вертеп** – це традиційна вистава, героями якої є три царі, Ірод, ангел, чорт, пастухи, свята родина. Різдво українці святкують разом із родиною, запрошують гостей і самі ходять у гості – колядувати.

Завершуються зимові свята 18-19 січня – на **Водохреща (Йордан)**. Увечері 18 січня знову готують пісну вечерю, подібну до Святої вечері. А 19 січня йдуть на річку або на озеро святити воду. Цього дня люди згадують, як Ісус Христос хрестився в Йордані й на Нього зійшов Святий Дух. Вони вірять, що цього дня вода отримує чудодійні властивості, не псується протягом року, оберігає їх від хвороб.

Уважно прочитайте текст і проаналізуйте (усно), чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: В Україні є багато свят, особливо влітку. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда**, тому що в тексті написано...

1. Більшість українців – православні християни.
2. Різдво в Україні святкують 17 січня.
3. Свята вечеря складається з 12 страв.
4. Страви готують на воді та тваринних жирах.
5. Головна страва Святої вечері кутя.
6. Кутя – це зварена з рису каша.
7. Узвар – це компот зі смажених фруктів.
8. Колядки є традиційними обрядовими піснями.
9. Вертеп – це традиційна вистава.
10. Зимові свята в Україні завершують 18-19 лютого

САМОСТІЙНА РОБОТА 3

ЛЮДИНА І РОДИНА

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Людина

Чоловік / жінка, дівчина / хлопець, людина / особа, дитина, немовля, підліток, молодий, дорослий, старий, старший / молодший, одного віку.

Подружжя і сім'я

Побачення, заручини, шлюб, весілля, подружжя, сім'я, родина, розлучення.

Члени родини

Матір / мати / мама, батько / тато, син / дочка, дідусь / бабуся, тітка / дядько, батьки, дружина / жінка, чоловік, брат / сестра.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Скільки тобі років?

Мені 20 років.

У тебе є брат чи сестра?

Так, у мене є старший брат і молодша сестра.

Скільки років твоїй сестрі?

Їй 18 років.

Коли ти народився?

Я народився в 1990 році.

У тебе є діти?

Ні, я не маю дітей.

Ти одружений?

Ти заміжня?

Так, я заміжня.

Ні, я розлучений.

Ні, але я маю дівчину.

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть напам'ять і розкажіть.

- Як Вас звати?
- Петро Ключник.
- Коли Ви народилися?
- Я народився двадцять восьмого листопада тисяча дев'ятсот шістдесят дев'ятого року.
- Де Ви народилися?
- Я народився у Львові.
- Ви одружений?
- Так.
- У Вас є діти?
- Так, у мене є дві доньки й син.

- Скільки їм років?
- Хлопчиківі вісім років, а дівчатка – близнючки, їм по п'ять років.

Додаткові слова

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Ім'я, друге ім'я, прізвище, вік, місце народження, дата народження, національність, стать, сімейний стан, неодружений, незаміжня, дівчина, холостяк (парубок), розлучений / розлучена, одружений / заміжня, діти, дівоче прізвище, ім'я батька / ім'я матері.

Члени родини

Племінник / племінниця, двоюрідний брат / двоюрідна сестра, рідні брати і сестри, близнюки, братова, тесть / теща, зять, невістка, вдова / вдівець, мачуха / вітчим, хрещена мати / хрещений батько, похресник / похресниця.

ВПРАВИ

Вправа 1. Попрацюйте зі своїм другом, подругою чи кимось зі знайомих. Ваше завдання: під час аудиторного заняття розповісти основну інформацію про свого друга чи подругу, представити їх. Запропонуйте їм заповнити анкету або заповніть її самі, ставлячи такі запитання:

1. Чи можна поцікавитися, скільки тобі років? Скільки Вам років?
2. У якому році ти народився? У якому році Ви народилися?
3. Чи можна тобі зателефонувати? Який у тебе номер телефону? Який у Вас номер телефону?
4. Чи можна прийти до тебе в гості? Яка твоя адреса? Яка у Вас адреса?

АНКЕТА

Яке Ваше ім'я?

Яке Ваше прізвище?

Як Ви себе почуваєте? Як у Вас справи?

Звідки Ви приїхали?

Де Ви живете? Яка Ваша адреса?

Який у Вас номер телефону?

Вправа 2. Поєднайте, будь ласка, правильні варіанти лініями.

Приклад: брат батька – дядько

1. сестра мами	внук
2. дружина батька	прабабуся
3. мама батька	мама
4. дочка дядька	прадідусь
5. батько батька	двоюрідний брат
6. батько дідуся	двоюрідна сестра
7. син тітки	дідуся
8. мама дідуся	тітка
9. син сина	бабуся
10. дочка сина	внучка

Вправа 3. Доберіть правильні відповіді до запитань, поєднайте їх лініями.

1. Як тебе звати?	Я приїхав з Китаю.
2. Звідки ти?	Пріска.
3. Як ти себе почуваєш?	Я вивчаю облік і аудит.
4. Чим ти займаєшся?	Дякую, чудово!
5. Що це таке?	Рок-музикою.
6. Хто це?	Моє прізвище Ван.
7. Чи це кулькова ручка?	В Івано-Франківську.
8. Чим ти цікавишся?	Вона – студентка.
9. Яке твоє прізвище?	Так, це кулькова ручка.
10. Де ти живеш?	Це – стілець.
11. Хто вона?	Це – дитина.

Домашнє читання. Прочитайте, будь ласка, лист, підкресліть і випишіть нові слова.

Від: Марта Шевченко

До: Володя Руденко

Дата: 12 липня 2009 10:45

Тема: Що в тебе нового?

Привіт, Володю,

вибач, що так довго не писала: мала багато роботи. У лютому після нашої зустрічі в Києві була дуже зайнята – мусила написати звіт за рік. У березні серйозно захворів мій тато, він лежав у лікарні майже два місяці – до травня. Щодня відвідувала його. Зараз, на щастя, йому вже краще. У квітні готувалася до іспитів з англійської мови, пам'ятаєш, я ходила на курси. Два тижні тому, в

червні, був екзамен. Крім цього всього, у мене все добре. Минулого тижня була з друзями в Карпатах. Це було чудово! Погода була дуже гарна. Щодня багато ходили по горах, багато розмовляли, а ввечері сиділи біля вогнища, співали.

А що в тебе? Чим зараз займаєшся? Коли ми зустрічалися останнього разу, ти готувався до іспитів з економіки. Але зовсім не знаю, чи в тебе вже був екзамен. Як там Аня? Я також уже давно її не бачила – останнього разу, напевно, в листопаді або у грудні. А ти? Може, бачив її недавно? Вона працює там само, де й працювала? Пригадую, вона шукала нову роботу.

Чекаю відповіді!

Марта

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Коли? У січні, у лютому, у березні, у квітні, у травні, у червні, у липні, у серпні, у вересні, у жовтні, у листопаді, у грудні.

Завдання. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: Марта і Володя востаннє зустрічалися в Києві. – Так, це правда, тому що вона пише “після нашої зустрічі в Києві”.

1. Марта писала річний звіт у січні.
2. У лютому батько Марти був хворий.
3. Тато Марти лежав у лікарні у квітні.
4. У травні Марта готувалася до іспитів з англійської мови.
5. Екзамен з англійської був два місяці тому.

6. У червні Марта була в горах.
7. У Карпатах Марта і її друзі багато розмовляли.
8. Володя готувався до іспитів з економіки.
9. Марта і Аня востаннє зустрічалися у вересні.
10. Аня шукала нову роботу.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

САМОСТІЙНА РОБОТА 4

ЧАСТИНИ ТІЛА, РИСИ ХАРАКТЕРУ, ОПИС ЗОВНІШНОСТІ

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Частини тіла

Нога, рука, плече, голова, волосся, очі, ніс, губи, вуха, борода, зуби, шия, коліно, кістка, стегно, підборіддя, живіт, спина, груди (бюст), стопа.

Зовнішність

Довготелесий (довгий), низький / високий, малий, товстий, стрункий, сильний, потворний (негарний), гарний / красивий, худий.

Риси характеру

Розумний, дурний (нерозумний), щасливий, сумний, злий (розгніваний), швидкий, зухвалий (безсовісний), скупий, нервовий, несміливий, амбітний, радісний, чесний, терпеливий, ввічливий, доброзичливий, милий (симпатичний), інтелігентний, лояльний, сердечний, нетерплячий, щедрий, впевнений у собі.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Ступені порівняння прикметників
добрий – кращий – найкращий
злий (недобрий) – гірший – найгірший
більш / менш

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Добре виглядаєш.

У мене поганий настрій.

У мене чудовий настрій.

Павло – мій найкращий друг.

Вона вища за нього.

Вона дуже гарна.

Він занадто нервовий.

Вона мила й сердечна.

Вона добре вихована.

Вони неввічливі.

Я її люблю.

Послухайте, як викладач читає діалоги. Прочитайте, будь ласка, діалоги самостійно. Прочитайте діалоги з другом. Вивчіть напам'ять будь-який діалог і розкажіть.

Діалог 1.

У Павла нова дівчина. Її звати Ольга.

- Як вона виглядає?
- Вона дуже гарна. Має довге каштанове волосся й голубі очі.
- Вона висока?
- Так, дуже! Вона вища, ніж Павло і дуже струнка.
- Вона приємна?
- Ні, мабуть, ні. Вона зарозуміла і зовсім не має почуття гумору.

Діалог 2.

— Маріело, коли ти пішла на велику перерву, тебе шукав якийсь студент.

— Як його звать?

— Він не назвався.

— А як він виглядав?

— Невисокого зросту, з короткою стрижкою.

— Брюнет?

— Ні, світловолосий...

— Хто ж це міг бути?

— Він сказав, що заїде на наступній перерві.

Додаткові слова

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Чоло / лоб, брова, вія, ніздря, щелепа, коліно, литка, сідниця, стегно, пахва, ніготь.

Характер і емоції

Характер, темперамент, настрої, сміятися, кохання, кохати, ненависть, ненавидіти, прямий, байдужий, цікавий, незібраний, вразливий, почуття, емоції, балакучий, тихий, песиміст, оптиміст, реаліст, надія, заздрість, ревності.

ВПРАВИ

Вправа 1. Прочитайте оголошення на дошці об'яв. Чи можна за цим описом знайти хлопчика? Чого бракує описові? Що в ньому зайве (непотрібне)? Відредагуйте і запишіть опис, доповніть його необхідними відомостями.

ОГОЛОШЕННЯ

Загубився хлопчик. Його звать Сергійко. Одягнутий у джинсовий костюмчик. На голові кепочка сірого кольору з козирком. Коли говорить, трошки картавить. Дуже слухняний. Якщо ви бачили Сергійка, повідомте, будь ласка, за телефоном 55-29-01.

Вправа 2. Напишіть характеристику на свого друга.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Характеристика – це документ, у якому в офіційній формі висловлено громадську думку про члена колективу (студента, працівника).

Для того, щоби написати характеристику на свого одногрупника, запропонуйте йому заповнити анкету:

Прізвище, ім'я, по батькові

Дата народження: _____

Посада: _____

Що Ви вмієте робити найкраще?

1. _____

2. _____

3. _____

Ваші позитивні риси характеру (2-3)

Ваші негативні риси характеру (1-2)

Характеристика

*Мвонони Мбени Пріски,
24.11.1987 року народження
студентки групи ОА – 09 – 1,
факультету економіки та підприємництва.*

Мвонона Мбена Пріска навчається на першому курсі факультету економіки підприємств Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Добре вміє готувати їжу і прати одяг. Також Пріска вміє добре робити макіяж і танцювати.

Студентка характеризується і позитивними, і негативними рисами. Вона любить домашню атмосферу, є привітною та веселою. На жаль, Пріска іноді хворіє і буває неуважною.

Характеристику видано за місцем вимоги.

Студент групи
ВНГ-09-2
15.04.2010

Гогої Панча Луїт

Характеристика

Домашнє читання. Прочитайте текст. Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Роксолана – жінка, що змінила історію

Надзвичайна доля Роксолани здавна цікавить істориків і письменників. В Україні й Туреччині її знають як Настю Лісовську, Хуррем султана, Роксолянну.

Коли Насті було п'ятнадцять років, її викрали татари і мали продати на невільничому ринку. Близько тисяча п'ятсот двадцятого року Роксолану вивезли з України і вона як полонянка потрапила до гарему турецького султана Сулеймана Першого Пишного. Хоча дуже багато жінок із найбагатших і найбільш шанованих родин мріяли стати дружиною султана, тільки Роксолані вдалося стати першою дружиною, а також першою подругою, справжньою довіреною особою Сулеймана. Завдяки цьому вона могла впливати на політичну ситуацію в Україні: радила чоловікові стримувати наїзди турків і татар на українські землі. Це свідчить про її сильний характер і мудрість.

Роксолана є видатною особою не лише для України, але також і для Туреччини, тому що активно займалася розвитком Стамбула. Водночас для українців вона залишається насамперед жінкою, якій вдалося скорити серце турецького володаря.

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 2. Поставте запитання до тексту і запишіть їх.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

САМОСТІЙНА РОБОТА 5

КОЛЬОРИ, ОДЯГ, МАГАЗИН І ПОКУПКИ

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Назви кольорів

Білий / чорний, червоний, зелений, жовтий, голубий (блакитний), оранжевий (помаранчевий), рожевий, коричневий, сірий, фіолетовий, синій (темно-синій).

Одяг

Джинси, штани, черевики, кросівки, чоботи, капелюх, блузка, взуття, туфлі, сандалі, светр, футболка, плащ, рукавиці, спідниця, плаття, куртка, шкарпетки, краватка, костюм, купальник, шапочка для плавання, труси, плавки, білизна, піжама, тапочки.

Візерунки і тканини

Візерунок, у смужку, у горошок, у клітинку, гладкий, кольоровий, бавовна, вовна, шовк, шкіра, льон.

Покупки

Купувати (купити), продавати (продати), платити (заплатити), приміряти, дивитися (розглядати), магазин (крамниця), базар, продавець, клієнт (покупець), розмір, ціна, дешевий / дорогий, гроші, готівка, чек, кредитна картка, акція (спеціальна пропозиція), розпродаж, знижка, банкомат, пункт обміну валюти.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Чим можу допомогти?

Що Вас цікавить?

Я тільки роздивляюся.

Я хотів би купити краватку.

Можна це приміряти?

Це не пасує.

Скільки це коштує?

Я візьму це.

З чого це виготовлено?

Чи є у вас така сукня меншого розміру?

Який розмір Ви носите?

Я ношу тридцять восьмий розмір.

Я маю тільки кредитну картку.

Можна заплатити карткою?

Де можна купити сувеніри?

Де тут найближчий банкомат?

Прошу дати мені рахунок.

Послухайте, як викладач читає діалоги. Прочитайте, будь ласка, діалоги самостійно. Прочитайте діалоги з другом. Вивчіть напам'ять будь-який діалог і розкажіть.

Діалог 1.

- Чим я можу Вам допомогти?
- Я хотів би купити взуття для походів у гори.
- Я покажу Вам кілька пар.
- Мені подобаються ті. А скільки вони коштують?
- Триста гривень.
- Це дуже багато. Може, у Вас є дешевші?
- Так, наприклад, ці. Вони коштують двісті п'ятдесят гривень.
- Добре, я хотів би їх приміряти.
- Авжеж. Який розмір Ви носите?
- Сороч четвертий.
- Мені прикро, але залишилося взуття лише сорок другого і сорок третього розмірів.
- В такому випадку дякую.
- Дякую.

Діалог 2.

Клієнтка: Дайте, будь ласка, мінеральну воду і каву «Якобз».

Продавець: Пляшку мінеральної води і пачку кави «Якобз»?

Клієнтка: Так, звичайно.

Продавець: Немає ні мінеральної води, ні кави.

Клієнтка: Тоді дайте, будь ласка, бананів і картоплі.

Продавець: Скільки?

Клієнтка: Півкілограма бананів і 2 кілограми картоплі.

Продавець: Бананів немає. Картоплі також немає.

Клієнтка: А італійське вино маєте?

Продавець: Ні, італійського вина немає. Французького немає також.

Клієнтка: А що є?

Продавець: Нічого немає. Магазин зачинений.

Клієнтка: То що Ви тут робите?

Продавець: Я тут живу.

ВПРАВИ

Вправа 1. Завершіть речення.

Що і де можна купити?

Слова: одяг, комп'ютери, фрукти, телевізор, книжки, хліб, диски CD, окуляри, радіо, атласи та карти, букети, дискети, черевики, термометр, троянди.

Приклад: У магазині одягу можна купити колготи або краватку.

А) У промисловому магазині можна купити

Б) У книгарні можна купити

В) У магазині "Взуття"

Г) На квітковому базарі

Ґ) У магазині електроніки

Д) У магазині техніки

Е) В аптеці

Є) У салоні "Оптика"

Реклама у магазині одягу

Будь-який одяг – великий і малий, широкий і вузький, короткий і довгий, дешевий і дорогий, модний і навіть немодний – купиш тільки у нас! У нас є все, що Тобі подобається!

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Відмінюємо іменник "гривня" (жіночий рід / однина + множина)

1, 2, 3, 4 – гривні – 5 - ... гривень;

1 копійка;

2, 3, 4 копійки – 5 - ... копійок.

1 гривня

2 гривні

3 гривні

5 гривень

100 гривень

Н. Гривня

Р. Гривні

Д. Гривні

З. *(дарую Вам одну)* гривню

О. *(розпоряджаюся однією)*

гривнею

М. *(зображено)* на одній гривні

Н. Гривні

Р. Гривень

Д. *(давати свободу)* гривням

З. *(часто бачити)* гривні

О. *(керувати)* гривнями

М. *(писати ручкою)* по гривнях

Правильно ставте запитання: Скільки це коштує? Скільки коштують (що?) огірки? Скільки коштує (що?) вода?

Вправа 2. Запишіть суми словами.

Приклад: 25,30 грн. – 25 гривень 30 копійок

1. 14,15 грн. _____

2. 52,24 грн. _____

3. 7,43 грн.

4. 72,02 грн.

5. 21,50 грн.

6. 13,70 грн.

Вправа 3.

Відповіді на запитання запишіть повними реченнями.

Наприклад,

Які кольори одягу ти любиш? Я люблю зелений і жовтий одяг влітку, а коричневий – взимку.

Які кольори одягу Ви любите?

Які кольори одягу, на Вашу думку, є оптимістичними? Які додають енергії? Які дозволяють розслабитися? Які кольори є песимістичними?

Що зараз, на Вашу думку, немодне? (вийшло з моди)

Який одяг найпопулярніший у цьому сезоні?

Що Ви одягаєте на офіційні зустрічі?

У чому ходите вдома?

Що Ви одягаєте в університет?

Що треба одягнути на перше побачення з дівчиною / хлопцем?

Що Ви не любите одягати?

Вправа 4. Відвідайте в інтернеті сайт одягу, наприклад, <http://www.cellbes.ua/>
Чи дорого коштують речі? Що найдорожче? Що найдешевше? Напишіть відповідь на 3-5 речень.

Домашнє читання. Прочитайте текст "**Час купувати!**" Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Час купувати!

У столиці України багато цікавих магазинів та кіосків з сувенірами, але, без сумніву, найкраще місце, де можна знайти оригінальну і виняткову річ, — це Андріївський узвіз. З ним пов'язано також багато легенд та історія Києва.

Андріївський узвіз колись сполучав Верхнє місто і Поділ, купецьку дільницю. Прогулянку найкраще розпочати від Андріївської церкви, яку тисяча сімсот п'ятдесят четвертого року збудував Бартоломео Растреллі. За легендою саме на цій горі проповідував апостол Андрій. Ця місцевість притягувала видатних письменників, наприклад, Миколу Гоголя, а в будинку номер тринадцять з тисяча дев'ятсот шостого до тисяча дев'ятсот шістнадцятого і з тисяча дев'ятсот вісімнадцятого до тисяча дев'ятсот дев'ятнадцятого мешкав Михайло Булгаков.

Поза всяким сумнівом Андріївський узвіз є улюбленим місцем відпочинку та розваг українців. У старовинних будинках безліч затишних кав'ярень і галерей. Художники виставляють свої картини на численних

імпровізованих вернісажах. Тут можна купити практично все: картинки з видами Києва, скриньки з мотивами народних казок, традиційні вишивані сорочки. Можна побачити також сувеніри радянських часів, наприклад, портрети Леніна, плакати з пропагандистськими гаслами, військовий одяг або старі листівки.

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 1. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: З Андріївським узвозом пов'язано багато легенд. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда**, тому що в тексті написано...

1. З Андріївським узвозом пов'язано багато легенд.
2. Андріївський узвіз колись сполучав Нижнє місто і Поділ.
3. Андріївська церква збудована у 1754 році.
4. Андріївську церкву збудував Бартоломео Веспуччі.
5. За легендою на горі, на якій стоїть Андріївська церква, проповідував апостол Андрій.
6. Михайло Булгаков був видатним архітектором.
7. Михайло Булгаков мешкав на Андріївському узвозі у будинку номер 13.
8. В кінці 19 століття на Андріївському узвозі жив Михайло Булгаков.
9. На Андріївському узвозі є багато театрів.
10. Андріївський узвіз – це найкраще місце, де можна придбати оригінальні та виняткові сувеніри.

САМОСТІЙНА РОБОТА 6

ЇЖА, РЕСТОРАН

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Їсти, пити, страва, сніданок, обід, вечеря, десерт, столик, виделка, ложка, чайна ложка, ніж, склянка, тарілка, скатертина, стілець.

Назви товарів

Хліб, булка, суп, масло, джем (варення), сир, курка, свинина, яловичина, телятина, риба, картопля, рис, горнятко чаю / кави, пляшка / пачка соку, склянка молока, кухоль пива, мінеральна вода (газована / негазована), бокал / келих вина, солодке, сухе, морозиво, пиріг, цукор, борошно, макарони, яйця, сіль, перець.

Овочі та фрукти

Фрукти, яблуко, груша, апельсин, виноград, кавун, слива, персик, банан, чорна смородина, полуниця, вишня, малина, ананас, овочі, морква, горошок, кукурудза, цибуля, помідор, картопля, огірок, шпинат, цвітна капуста, часник, селера, буряк, кабачок, петрушка, баклажан.

Смак

Солодкий, гіркий, кислий, солоний, гострий.

У ресторані

Офіціант, меню, рахунок, чек, фірмова страва, замовлення, чайові.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Я голодний.

Я хочу пити.

Цей столик зарезервовано.

Я можу прийняти замовлення?

Принесіть, будь ласка, рахунок!

Будьте ласкаві, рахунок!

Решти (здачі) не треба.

Я хотів би зробити замовлення.

Дуже смачно.

Послухайте, як викладач читає діалоги. Прочитайте, будь ласка, діалоги самостійно. Прочитайте діалоги з другом. Вивчіть напам'ять будь-який діалог і розкажіть.

Діалог 1.

- Добрий день, я можу прийняти замовлення?
- Так, прошу бульйон, а на друге – шніцель з бурячками.
- Вам на гарнір картоплю фрі чи печену картоплю?

- Картоплю фрі.
- Вам подати щось із напоїв?
- Так, прошу велике пиво.
- Ще щось?
- Так, на десерт я візьму шарлотку та каву.
- Звичайно, щиро дякую.
- Дякую.

Діалог 2.

Сварка під магазином

Дружина: Це скандал! У цьому магазині немає дешевих помідорів, іспанських бананів, добрих яблук та італійських лимонів. Немає навіть свіжих яєць!!!

Чоловік: Я не люблю ні овочі, ні фрукти. Рибу і яйця також не їм. І ненавиджу робити покупки з тобою. Ти завжди нарікаєш!

Діалог 3.

Офіціант: Добрий вечір.

Клієнт: Добрий вечір. Дайте меню, будь ласка.

Офіціант: Прошу. Що будете замовляти?

Клієнт: Прошу бульйон, курку з картоплею та каву.

Офіціант: На жаль, немає бульйону.

Клієнт: А є борщ?

Офіціант: Так, дуже смачний.

Клієнт: Тоді дайте, будь ласка, борщ. Це все. Дякую.

30 хв

Клієнт: Дайте рахунок, будь ласка.

Офіціант: Прошу, Ваш рахунок. З Вас – 35 гривень.

Клієнт: Візьміть, будь ласка. Здачу (решту) можете залишити.

Офіціант: Дуже дякую. На добраніч.

Клієнт: Добраніч.

Додаткові слова

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Підвечірок, компот, салат, горішки, чипси, термін придатності, дата виготовлення, морепродукти, смажені яйця (яєчня, омлет), налисники, приправа, пекарня, бакалія, книгарня, овочевий базар, м'ясний відділ, кондитерська (цукерня), кав'ярня, аптека, канцелярські товари, парфумерія.

ВПРАВИ

Вправа 1. Яке зі слів не підходить до інших за змістом? Чому? Викресліть зайві слова.

Вода – сир – масло – варення

Суп – вино – вода – хліб

Морозиво – торт – кава – картопля

Булка – хліб – варення
Капуста – яйце – помідор – огірок
Котлета – м'ясо – шинка – фрукти

Вправа 2. Складіть правильну послідовність реплік у діалозі.

- ___ Микола: Доброго дня.
- ___ Офіціант: Доброго дня.
- ___ Микола: Дайте меню, будь ласка.
- ___ Микола: Дайте, будь ласка, овочевий суп, на друге – картоплю з біфштексом.
- ___ Микола: До побачення.
- ___ Микола: Я хочу замовити морозиво.
- ___ Микола: Здачі не треба.
- ___ Микола: Дайте рахунок, будь ласка.
- ___ Офіціант: Прошу. Що будете замовляти?
- ___ Офіціант: Візьміть, будь ласка.
- ___ Офіціант: Що на десерт?
- ___ Офіціант: Дуже дякую. До побачення.
- ___ Офіціант: Прошу Ваш рахунок. З Вас – 27 гривень.

Вправа 3. Зробіть класифікацію продуктів.

Хліб, апельсин, булка, масло, капуста, чай, молоко, цибуля, вино, пиво, картопля, салат, огірок, курка, мінеральна вода, морозиво, тістечко, банан, яблуко, помідор, лимон.

Напої:

Фрукти:

Овочі:

Інше:

Вправа 4. Доповніть речення.

На сніданок я їм

На обід мені подобається готувати

На вечерю ми з друзями готуємо

Я люблю варити _____

Мені подобається смажити _____

У моїй країні найпопулярніша страва – це _____

Її готують так (напишіть рецепт популярної у Вашій країні національної страви):

Українські національні страви

- борщ
- вареники

- пампушки – маленькі часникові булочки з дріжджового тіста, які подають до борщу;
- деруни – смажені млинці з тертої сирої картоплі;
- книші – різновид печених пирогів з різними начинками, які подають як головну страву або десерт;
- кутя;
- солодкі пампушки (пончики);
- хлібний квас;
- узвар.

Домашнє читання. Прочитайте текст **"Українська кухня"**. Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Українська кухня

Українська кухня має власну багату історію і сотні різноманітних рецептів. Пампушки, вареники, галушки чи борщ, а також численні компоти, медові настоянки знають навіть за межами України.

Деякі страви мають досить давню історію, наприклад, український борщ. Розрізняють три види традиційного борщу. Найчастіше зустрічається так званий червоний борщ, який в Україні є улюбленим елементом буденної та святкової кухні. Часто борщ стає головною стравою на весіллі, дні народження, похороні або під час інших родинних зустрічей. До складу його незмінної впродовж віків рецептури входять буряки, морква, капуста, петрушка. Згодом замість хліба почали додавати картоплю. У неділю або святкові дні борщ готували з м'ясом. На Західній Україні іноді борщ готують трохи по-іншому: не додають до нього нічого більше, крім буряків.

Іншим різновидом борщу є зелений борщ, до складу якого входять щавель і варені яйця. Третім способом приготувати борщ – це подати його холодним. Холодний борщ характеризується тим, що вареними до його складу входять лише буряки, всі інші овочі додають сирими.

Варто звернути увагу, що українці полюбують готувати різні види каш, а також вареники – з картоплею, квасолею, капустою, сиром, грибами. Традиційним напоєм у багатьох домах є узвар – компот із сушених фруктів (яблук, груш, слив).

Незнайомі слова:

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---

Завдання 1. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: Український борщ має досить давню історію. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда,** тому що в тексті написано...

1. Український борщ має досить давню історію.
2. Розрізняють 4 види традиційного борщу.
3. Найчастіше зустрічається так званий червоний борщ.
4. Часто борщ стає головною стравою під час родинних зустрічей.
5. До складу рецептури борщу входять краби.
6. У неділю або святкові дні борщ готували з рибою.
7. Різновидом борщу є зелений борщ.
8. До складу холодного борщу додають копчені овочі.
9. Українці люблять вареники з оселедцем.
10. Узвар – це компот із заморожених фруктів.

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
---	--

Завдання 2. Поставте запитання до тексту і запишіть їх.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

САМОСТІЙНА РОБОТА 7

ПОДОРОЖІ

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Мандрівка, екскурсія, експедиція, відрядження, автобус, автомобіль, автомагістраль, автозаправка, заправляти, паливо, бензин, газ, дизельне пальне, посвідчення водія, паркування, обмеження швидкості, спізнення, мета подорожі, сідати в машину, заходити / виходити.

Залізниця

Поїзд (потяг), залізнична станція, перон, квиток, місце, загальний вагон, плацкартний вагон, купе, спальний вагон (СВ), каса, довідкове бюро, спізнення, кімната (зал) очікування, від'їзд, прибуття, розклад (графік) руху, зворотній квиток, квиток в одну сторону, камери схову, швидкий потяг.

Аеропорт

Літак, політ, відліт, посадка, забронювати місце в літаку, реєстрація, перший клас / другий клас, місце біля вікна, місце біля проходу, пасажир, багаж, паспорт, віза, кордон, надмірний багаж, мито, митник, вільна митна зона, арковий металодетектор в аеропорту, термінал.

Готель / гуртожиток

Прописатися за місцем проживання, бронювання (резервування), кімната, прохідна, обслуга готелю, ночівля зі сніданком, вільні кімнати, забронювати кімнату в готелі, ванна, душ, ключ, кімната для двох осіб, покоївка, комендант, дорожній чек, приймати чек.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Я хотів би купити квиток до Одеси.

О котрій годині відправляється цей потяг?

Де мій багаж?

Попрошу Ваш паспорт.

Бажаю приємного перебування в країні!

Це мої особисті речі.

Я їду до Львова.

Я забронював готель у Донецьку.

Я маю при собі тисячу п'ятсот гривень.

У мене відпустка / канікули.

Я відвітую родину в Україні.

Де я можу придбати страховий поліс?

Чи маєте Ви товари або предмети, за які треба сплатити мито?

Скажіть, будь ласка, у ціну входить вартість сніданку?

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть напам'ять і розкажіть.

- Готель "Панорама", чим я можу допомогти?
- Добрий день, у Вас є вільні кімнати на липень?
- Для скількох осіб.
- Для двох.
- Одна двомісна кімната чи дві окремі кімнати?
- Двомісна.
- Два окремі ліжка чи одне двоспальне?
- Двоспальне.
- Коли Ви плануєте приїхати?
- Двадцять шостого липня.
- На скільки діб?
- На три.
- Прошу зачекати хвилинку, я перевірю наявність вільних кімнат... Так, є вільна кімната.
- Яка вартість однієї доби проживання?
- Двомісний номер з ванною коштує триста гривень. В ціну входить вартість сніданку.
- У такому випадку я хотіла б зарезервувати кімнату.
- Звичайно, попрошу Ваше ім'я та прізвище, а також номер кредитної картки.

ВПРАВИ

Вправа 1. Яке зі слів не підходить за змістом до інших? Чому? Викресліть зайве слово.

Музей – театр – кіно – спорт

Бігати – дивитися телевизор – плавати – їздити на велосипеді

Грати на гітарі – подорожувати автомобілем – їздити на велосипеді – їздити на таксі

Книжка – газета – фотографія – журнал

Телевізор – фільм – кав'ярня – кіно

Вправа 2. Запиши відповіді на запитання.

Наприклад, чи знаєш, скільки областей в Україні? – Так, я знаю. В Україні двадцять чотири області та Автономна Республіка Крим.

Чи знаєш? Чи вмієш?

Знати, що / де / коли / скільки / як ...

- Чи знаєш, скільки областей в Україні?
- Чи знаєш, коли в Україні День Незалежності?
- Чи знаєш, де розташований Крим?
- Чи знаєш, хто такий Іван Франко?
- Чи знаєш, що українська мова належить до слов'янської групи мов?

Знати + знахідний відмінок (кого? що?)

- Чи знаєш особисто Віктора Януковича?
- Чи знаєш якого-небудь українського вченого?
- Чи знаєш добре українську граматику?
- Яку іноземну мову ти знаєш?
- Чи знаєш Івано-Франківськ?
- Чи знаєш українське кіно?
- Чи знаєш українську кухню?

Вміти + неозначена форма дієслова (інфінітив)

- Чи вмієш їздити на лижах?
- Чи вмієш готувати їжу?
- Чи вмієш добре танцювати?
- Чи вмієш плавати?
- Чи вмієш грати в теніс?

Вправа 3. Перегляньте розклад руху поїздів зі Львова до Києва. Дайте відповіді на запитання, запишіть їх повними реченнями.

Наприклад, о котрій годині відправляється перший поїзд зі Львова до Києва? – Перший поїзд зі Львова до Києва відправляється в нуль годин сорок чотири хвилини.

Від станції	До станції	Відправлення зі Львова	Прибуття до Києва	Час у дорозі
Львів	Київ	0:44	5:45	5:01
Львів	Київ	1:14	6:15	5:01
Львів	Київ	2:13	7:00	4:47
Львів	Київ	4:15	8:35	4:20
Львів	Київ	6:00	8:40	2:40
Львів	Київ	7:00	9:41	2:41
Львів	Київ	8:00	10:41	2:41
Львів	Київ	9:00	11:40	2:40
Львів	Київ	9:01	13:35	4:34
Львів	Київ	11:00	13:40	2:40
Львів	Київ	11:44	15:35	3:51
Львів	Київ	13:00	15:40	2:40
Львів	Київ	14:00	16:40	2:40
Львів	Київ	15:00	17:40	2:40
Львів	Київ	16:00	18:40	2:40
Львів	Київ	18:00	20:40	2:40
Львів	Київ	19:00	21:40	2:40
Львів	Київ	20:00	22:40	2:40
Львів	Київ	20:38	01:47	5:09
Львів	Київ	21:10	02:12	5:02
Львів	Київ	0:44	5:45	5:01

О котрій годині відправляється перший поїзд зі Львова до Києва?

Ви живете у Львові і у Вас конференція в Києві о 13:00 год. О котрій годині Ви повинні виїхати зі Львова? Коли Ваш останній поїзд?

Ви живете у Києві, але сьогодні цілий день проводите у Львові. О котрій годині Ваш останній поїзд, щоби повернутися додому?

Ви проживаєте у Львові, а Ваш літак із Києва до Франкфурта о 9:00 год. О котрій годині Ви повинні виїхати до Києва?

Ваш друг організовує бенкет у Києві. Вечір починається о 21:00 год. О котрій годині Ви повинні поїхати до Києва?

Ви їдете у поїзді Львів-Київ, що відправився зі Львова о 1:14 год. Скільки годин Ви проведете у поїзді?

Ви виїхали поїздом зі Львова до Києва об 11:00 год. О котрій годині Ви прибудете до Києва?

Ви прибули до Києва о 15:35 год. О котрій годині Ви виїхали зі Львова?

В Україні варто побачити

Київ – столиця і найбільше місто України з багатою історією та численними пам'ятками, з-поміж яких:

Києво-Печерська лавра – святиня Православної Церкви.

Софійський собор – церква, що була збудована в одинадцятому столітті. Входить до переліку видатних пам'яток ЮНЕСКО.

Золоті Ворота – середньовічна брама при в'їзді в місто, побудована в одинадцятому столітті за зразком Золотих Воріт Константинополя.

Майдан Незалежності – серце міста, де відбуваються важливі культурні та політичні заходи. Місце масових народних демонстрацій під час Помаранчевої революції у грудні дві тисячі четвертого року.

Львів – найбільше місто Західної України, історично пов'язане з Польщею.

Личаківський цвинтар – найстаріше кладовище Львова.

Площа Ринок із кам'яницями (будинками) періоду Відродження (Ренесансу). Там, наприклад, є Чорна кам'яниця, Кам'яниця королів чи Венеційська кам'яниця.

Головний вокзал – спроектований в еkleктичному стилі будинок, що був збудований на зламі дев'ятнадцятого і двадцятого століть.

Одеса – найбільший морський порт України, з виразними впливами російської архітектури.

Крим – мальовничий гористий півострів на півдні України.

Ливадія – санаторний комплекс на півострові Крим. У палаці Потоцьких у Ливадії відбувалася Ялтинська конференція тисяча дев'ятсот сорок п'ятого року.

Бахчисарай – місто у Кримських горах, давня столиця Кримського каганату.

Домашнє читання. Прочитайте тексти "**Столиця України**" та "**Львів**" Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття

Столиця України

Із заснуванням Києва у п'ятому столітті, а також із його назвою пов'язана незвичайна легенда. Три брати Кий, Щек і Хорив і їхня сестра Либідь вирішили заснувати місто. Його назвали на честь одного з братів – Кия. Хоривицю і Щекавицю – дві гори, що височіли на цьому місці, - назвали на честь двох інших братів. Про сестру нагадує річка Либідь, що тече Києвом.

Відома ще одна легенда, що розповідає про походження самого міста. Вона переказує історію про те, як двох братів вигнали з їхньої рідної землі й вони знайшли притулок у царя Валаршака, що подарував їм землі, на яких брати побудували два міста. Потім, проте, цар убив двох братів, а землі подарував їхнім синам – Куарові, Мелетеві та Хореанові. Коли три брати

вийшли на гору Курею, то знайшли там чудове місце і пізніше там було засновано Київ.

Київ – це столиця, в якій багато пам’ятників, музеїв, церков, а особливо – парків, завдяки яким Київ вважають одним із найбільш зелених міст Європи. У столиці України бачимо парки, ботанічні сади, навіть ліси, площа яких займає майже половину площі міста. Влітку можна засмагати і плавати в аквапарку над Дніпром. Можна впевнено сказати, що це чудове місце для того, щоби провести вихідні.

В одинадцятому і дванадцятому століттях, коли Київ був столицею Київської Русі, з’явилися найвідоміші пам’ятки: Золоті Ворота, Видубицький монастир.

У місті активне культурне життя. Сьогодні в Києві діє близько двадцяти театрів, тут є кінотеатри, мистецькі галереї.

Завдання. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: Столиця України – Київ. – **Так, це правда (або) ні, це неправда,** тому що в тексті написано...

1. Столиця України – Київ.
2. Київ заснований у 15 столітті.
3. Місто назване на честь Кия.
4. Хоривиця і Щекавиця – річки.
5. У Києві височить гора Либідь.
6. На жаль, у Києві немає церков.
7. Київ вважають одним із найбільш зелених міст Європи.
8. В 11 і 12 століттях Київ був столицею Київської Русі.
9. Золоті Ворота і Видубицький монастир – найвідоміші пам’ятки з часів Київської Русі.
10. Сьогодні в Києві діє близько 120 театрів.

Львів

Іноді жартують, що Львів – це найбільш цивілізоване місто в Україні. Такими словами хочуть підкреслити, що Львів є дуже важливим для розвитку української культури та техніки. Все найкраще, найвеличніше і найсучасніше, що було написано чи збудовано, виникло у Львові. Перший парк в Україні відкрили у Львові в шістнадцятому столітті, він має ознаки італійського стилю. Першу книжку в Україні також надрукували в цьому центрі української культури тисяча п'ятсот сімдесят четвертого року. Це було релігійне видання. У тисяча шістсот двадцять дев'ятому році Бандініеллі заснував першу українську пошту, що відповідала європейським стандартам. Перша броварня в Україні виникла також у Львові у тисяча сімсот п'ятнадцятому році. Відповідно до угоди між Україною і Польщею у тисяча шістсот шістдесят першому році було відкрито перший в Україні університет. Треба додати, що перший український готель, перша газета і навіть театр також народилися у Львові.

Завдання. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: Перший парк відкрили у Львові у 17 столітті. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда**, тому що в тексті написано...

1. Перший парк відкрили у Львові у 17 столітті.
 2. Парк у Львові має ознаки австрійського стилю.
 3. Першу книжку в Україні надрукували в Україні.
 4. Перша книжка була надрукована у 1674 році.
 5. Першою книжкою стало видання з архітектури та будівництва.
 6. Перша українська пошта була заснована у 1629 році.
 7. Першу пошту заснував Ботічеллі.
 8. Перша броварня виникла в Україні виникла у 1715 році.
 9. Перший в Україні університет відкрито у 1761 році.
 10. У Львові також народився перший український цирк.
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Незнайомі слова:

САМОСТІЙНА РОБОТА 8 КАНІКУЛИ, ВІЛЬНИЙ ЧАС, УЛЮБЛЕНІ ЗАНЯТТЯ

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Канікули і природа

Відпустка, канікули, вільний час, туристичне бюро, море, гори, озеро, острів, пустеля, ліс, долина, пагорб, печера, річка, водоспад, прірва, узбережжя.

На відпочинку

Екскурсія, відпочивати, відпочинок, намет, рюкзак (наплічник), подорожувати з наметами, ліхтарик, селище, село, басейн, пляж, засмагати, крем для засмаги, корабель, човен, паром, каюта, байдарка, рятувальник, займатися альпінізмом, шлях (маршрут) у горах.

Погода

Сонце, дощ, сніг, тепло, холодно, мороз, туман, вітер, гроза (буря), блискавка, лід, ураган.

Вільний час

Дивитися телевізор, шахи, гра на гітарі, плавання, катання на лижах (ковзанах), катання на велосипеді, риболовля, біг, вітрильний спорт, їздити верхи (на конях), марнувати час, баскетбол, волейбол, футбол, настільний теніс, великий теніс, гімнастика, аеробіка, карусель, гойдалка, дитячий майданчик.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Чим ти любиш займатися?

Як ти проводиш свій вільний час?

Іде сніг.

Холодно.

Який прогноз погоди на завтра?

Я люблю подорожувати.

Це гарна країна.

Я шукаю інтернет-кафе.

Ви не могли б нас сфотографувати?

Я хотів би зателефонувати.

Алло! Це говорить Новак.

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть напам'ять і розкажіть.

- Чим ти займаєшся у вільний час?
- Коли тепло, я люблю плавати.
- А що ти робиш взимку?

- Взимку я катаюся на лижах.
- Я чула, що ти любиш грати в шахи.
- Так, це правда. А ти? Займаєшся якимось видом спорту?
- Так, я увесь рік їжджу на велосипеді.

ВПРАВИ

Вправа 1. Вставте прийменники: **з, на, в, у, зі, по, після, під, до, над, о, за.**

Приклад: Ідеш сьогодні **на** дискотеку?

1. Часто зустрічаюся ... друзями. Ходимо разом ... прогулянку ... або ... кіно.
2. ... вівторок іду ... знайомими ... концерт.
3. Любиш говорити ... мною ... телефону?
4. ... роботи їжджу ... таксі.
5. Часто лягаю спати ... півночі.
6. Книжка лежить ... столі.
7. Вона тримає взуття ... ліжком.
8. ... понеділок ... обіду в нас контрольна.
9. ... обіду йдемо ... музей.
10. Лампа висить у нас ... головою.
11. Їду ... Львова.
12. Повертаюся додому ... п'ятнадцять шоста.
13. Працюю ... 9:00 ... 17:00.
14. Павло йде ... Олею ... кіно ... прем'єру.
15. ... котрій маєш час?

Вправа 2. Поєднайте відповідні варіанти відповідей. Порівняйте їх із відповідями Ваших друзів.

Куди підемо?

До італійської кав'ярні	На каву
У добрий ресторан	На пари
До старого театру	На презентацію
У новий клуб	На концерт
В музей	На дискотеку
У філармонію	На пиво
У галерею	На обід / на вечерю
До подруги / до сестри	На виставу
У великий парк	На святкування
У це кіно	На лекції
В ірландський паб	На прогулянку
У польську школу	На фільм
В університет	

Вправа 3. Доповніть діалоги, підготуйтеся розповідати їх із другом.

Діалог 1.

- Коли маєш час?
- У п'ятницю. А навіщо питаєш?
- Може, підемо в театр?
- Ні, мені більше подобається кіно.
- ...

Діалог 2.

- Ти маєш час у понеділок о п'ятій годині?
- На жаль, ні, у мене лекції з англійської.
- А може, в середу?
- Так, у середу маю час. Що пропонуєш?
- Може...

Вправа 4. Складіть репліки діалогу правильно, поставте відповідні номери поруч із фразами.

...Алло!

...Привіт, Петре, це Володя.

...Чудово!

...А привіт. Що в тебе нового?

...То де зустрінемося?

...Звичайно! Дуже люблю їх. Коли?

...Привіт.

...Цієї суботи.

...О котрій?

...О восьмій.

...Добре. Па!

...Перед клубом за п'ятнадцять восьма.

...Все нормально. Телефоную, бо маю два квитки на концерт "Океану Ельзи" у клубі "Химера". Може, хочеш піти?

Вправа 5. Напишіть заяву в деканат навчання іноземних студентів із проханням дозволити Вам поїхати в Яремче.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Заява – це документ, який містить прохання особи (особиста заява) або установи (службова заява) щодо здійснення своїх прав або захисту інтересів.

Приклад

Деканові
факультету навчання іноземних студентів
Кондрату О.Р.
студента групи НСі-09-5
Ван Цзідзюня

Заява

Прошу звільнити мене з першої та другої пари у п'ятницю (09 березня 2010 року) у зв'язку з тим, що я беру участь у прямому ефірі радіо "Дзвони" 105,8 FM, який присвячений Шевченківським дням.

07.03.2010

Ван Цзідзюнь

Вправа 6. Уважно прочитайте нотатки у записнику Павла і Каті. Напишіть, будь ласка, принаймні 7 речень про те, що робили минулого тижня Павло і Катя.

Записник Каті*Понеділок*

Львів, важлива зустріч

Вівторок

Вечеря у Дмитра

Середа

Важливо! Ранок – собака пані

Христини

Четвер

Ксерокопія звіту за рік

П'ятниця

Павло, концерт, 18.00

Субота

Вечір, кіно, Оксана

Неділя

Батьки – обід, 14.00

Записник Павла*Понеділок*

Іспит у вівторок – повторювати!

Вівторок

Іспит з французької!!!

Середа

Написати лист до Тараса!

Четвер

Квитки на концерт

П'ятниця

Катя, 18.00, Джаз-клуб

Субота

Басейн, 21.00

Неділя

День народження бабусі

Приклад. У понеділок Катя мала важливу зустріч у Львові.**Павло**

Катя

Вправа 7. Дайте відповіді на запитання в минулому часі.

Скільки часу (скільки хвилин / скільки годин / від котрої до котрої години) вчора:

- Ти їв / їла обід?
- Ти спав / спала?
- Ти розмовляв / розмовляла по телефону?
- Ти читав / читала?
- Ішов / ішла в магазин?
- Гуляв / гуляла на вулиці?
- Писав / писала домашнє завдання?
- Сидів / сиділа в інтернеті?
- Слухав / слухала музику?

Вправа 8. Доповніть речення.

Мій минулий рік

Минулого року я часто _____

Минулого року я щодня _____

Минулого року я рідко _____

Минулого року три рази на місяць я _____

Минулого року двічі на тиждень я _____

Минулого року час від часу _____

Кожного місяця минулого року _____

Кожного тижня минулого року _____

Домашнє читання. Прочитайте текст **"Канікули в Карпатах"**. Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Канікули в Карпатах

Карпати – це найкраще місце в Україні, де можна сховатися від галасу міста. Туди можна поїхати на вихідні або на тривалий відпочинок. Карпати – це окраса західної частини України, де чудові краєвиди та безліч старовинних пам'яток. Карпатський регіон відомий дуже багатогранною історією. У різний час ця територія була у складі Польщі, Росії, Чехії, Угорщини.

Екскурсію найкраще розпочати з поїздки до міст Карпатського регіону – Львова, Івано-Франківська, Ужгорода. Якщо у той час у якомусь із цих міст буде проходити фестиваль, то незабутні враження та позитивні емоції Вам гарантовано.

У Карпатах залишилося також багато замків, колишніх панських угідь, палаців. Кожен із замків представляє інший стиль і має власну неповторну історію. Варто виокремити Мукачівський замок Паланок, збудований у чотирнадцятому столітті. У давнину там була в'язниця, а сьогодні відреставрований палац нагадує про лицарські подвиги. У Коломиї цікавим є перший у Європі музей писанки. Приміщення музею збудоване у формі яйця з кольорового скла.

Якщо комусь подобається активний відпочинок, то взимку Карпати пропонують необмежені можливості для любителів різних видів спорту – лижі, сани, сноуборди. Для цього варто відвідати карпатські міста Славське, Ясиню чи Буковель на Гуцульщині.

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 1. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.
Приклад: Карпати знаходяться на Сході України. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда**, тому що в тексті написано...

1. Карпати знаходяться на Сході України.
2. У Карпатах безліч старовинних пам'яток.
3. У різний час Карпатського регіону була у складі Польщі, Росії, Чехії, Угорщини.
4. Львів, Івано-Франківськ, Ужгород – міста Карпатського регіону.
5. У Карпатах залишилося багато замків, палаців.
6. На жаль, всі замки представляють один стиль.
7. Мукачівський замок Паланок збудований у 16 столітті.
8. Перший у Європі музей писанки знаходиться у Косові.
9. Приміщення музею збудоване у формі яйця з кольорового металу.
10. Буковель – місце активного зимового відпочинку.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 2. Поставте запитання до тексту і запишіть їх.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Додаткове завдання.

*Подивіться уважно на фотографії.
Як Ви думаєте, що робили ці люди в минулому?*

*Які в них були хобі?
Ким вони хотіли стати в майбутньому?*

САМОСТІЙНА РОБОТА 9 МІСТО

Завдання. Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Запишіть переклад поряд із українським словом.

Як запитати?

іди прямо _____
поверни ліворуч / праворуч _____
вниз по вулиці _____
поряд _____
навпроти _____
за _____
перед _____
між _____
в _____
за рогом _____
Це близько _____
Це далеко звідси _____

Робота зі словником. Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.

Місто

Вулиця, дорога, алея, адреса, площа (майдан), перехрестя, світлофор, тротуар, затор, центр, кіно (кінотеатр), театр, ратуша, пошта, відділення міліції, банк, лікарня, школа, церква, посольство, музей, замок (палац), міст, автобусна зупинка, станція метро, таксі, стоянка таксі, трамвай, тролейбус, відвідувати (відвідати, побувати), екскурсивод, путівник, лист, поштова марка, листівка, конверт.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Як потрапити до міста?
Де розташований найближчий банк?
Я загубив документи.
Я заблукав.
Я шукаю вулицю Карпатську.
Яка це вулиця? (Що це за вулиця?)
Я не місцевий, прошу, будь ласка.
Який автобус їде на вокзал?
Де розташоване українське посольство?
Де тут кафедральний собор?
Скільки коштує вхід?
Вхід вільний?
Перейди через перехрестя.
Чи студентам надаються знижки?

Послухайте, як викладач читає діалоги. Прочитайте, будь ласка, діалоги самостійно. Прочитайте діалоги з другом. Вивчіть напам'ять будь-який діалог і розкажіть.

Діалог 1

- Перепрошую, як я можу потрапити до центру?
- Ви можете поїхати автобусом номер 86.
- Скільки зупинок до центру?
- Шість зупинок.
- Де тут найближча автобусна зупинка?
- Там.
- Де я можу придбати квитки?
- У водія.
- Дякую.

Діалог 2

Петро: Алло!

Віра: Привіт, це Віра.

Петро: Привіт! Що в тебе нового?

Віра: Дякую, все добре! Що робиш?

Петро: Нічого особливого... Трохи працюю за комп'ютером.

Віра: Може, підемо в кіно?

Петро: Чудова думка! Але я не знаю, що показують у кіно.

Віра: У "Космосі" є фестиваль японських фільмів.

Петро: Не люблю японське кіно.

Віра: Що пропонуєш?

Петро: Може, театр?

Віра: Сьогодні там немає нічого цікавого.

Петро: Може, підемо на каву до кав'ярні?

Віра: Добре. Давай у "Легенду". Де зустрінемося?

Петро: На Ринку, біля Ратуші. Може, о шостій?

Віра: Добре, па!

Петро: Па-па!

Додаткові слова та вирази

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Мапа міста, громадський транспорт, маршрут автобуса, зупинка на прохання пасажирів, пересадка, траса (маршрут), оплата за вхід (за проїзд), попередження (попереджувальні написи), мобільний телефон, смс (відсилати / отримати есемес), електронна пошта (мейл), висилати / отримати мейл.

ВПРАВИ

Вправа 1. Доповніть, будь ласка, діалоги фразами та словами: **поїзд, добрий день, з, скільки коштує, номер телефону, помилка, вибачте,**

таксі, вулицю, ваш номер телефону, вечір, розбудіть, немає, щось, дякую, пляшку, у Вас є.

2) У довідковому бюро:

- Добрий день.
- О котрій годині відправляється _____ номер 43/44 _____ Києва?
- О 18.15.
- А _____ квиток?
- Плацкарт – 57 гривень, а купе – 78 гривень 50 копійок.
- Дякую!

3) Помилка:

- Чи це _____ 097 – 99 – 86 – 209.
- Ні, це _____. Це номер 098 – 99 – 68 – 290.
- О, _____.

4) Ви замовляєте таксі:

- Таксі "Фортуна", добрий день.
- Прошу _____ на _____ Берегову, 7 _____?
- _____?
- 063 – 19 – 96 – 659
- Машина буде через 5 хвилин. Ми Вам передзвонимо.
- Дякую.

5) Ви просите, щоб Вас розбудили:

- Добрий _____
- Добрий вечір. _____ мене, будь ласка, о 7:00
- Добре, звичайно.

6) У магазині:

- _____ сир?
- _____ сиру.
- Дайте, будь ласка, хліб і _____ мінеральної води.
- Прошу. _____ ще?
- Ні, _____.
- 7 гривень.

Вправа 2. Прочитайте речення, які розповідають про стиль життя пана Миколи Богославця. Зверніть увагу на вживання виділених слів.

Пан Микола Богославець

1. **Завжди** ввечері читає книжки – любить кримінали.
2. **Щодня** після обіду грає на гітарі.
3. На вихідні **заввичай** ходить у басейн.
4. **Часто** зустрічається з друзями в кав'ярні.
5. **Час від часу** грає в теніс.
6. **Іноді** ходить до театру. Це буває досить рідко, тому що в нього немає на це часу.

Домашнє читання. Прочитайте текст «**Одеса**». Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Одеса

Одесу називають "малою Росією", це дуже гарне місто з багатою історією. На території сучасного міста колись була грецька колонія. У різний історичний час Одеса змінювалася і була під владою гуннів, болгарів, татарів, угорців і навіть турків. Статус міста Одеса дістала від цариці Катерини Другої. Маючи стратегічні плани щодо місцевості, розташованої на березі моря, імператриця вирішила побудувати тут порт. Цікаво, що назва "Одеса" з'явилася пізніше, а до тисяча сімсот дев'яносто п'ятого року місто називалося Хаджибей.

На архітектуру міста суттєво вплинула російська традиція містобудування. Гігантські Потьомкінські сходи – символічний вхід до міста – збудував граф Воронцов. Це був подарунок для дружини графа – Ксаверії. Сходи обійшлися для Воронцова в астрономічну, як на ті часи, суму – вісімсот тисяч карбованців. Архітектором проекту став Франц Боффо, який ретельно спроектував сходи, а потім реалізував викладені на папері пропорції. Потьомкінські сходи мають сто дев'яносто дві сходинки, це завжди можна перевірити разом із групами зацікавлених туристів.

Улюбленим місцем прогулянок і для одеситів, і для гостей міста є Приморський бульвар. Не менш привабливою є й архітектура Дерибасівської вулиці. До місць, які найчастіше відвідують в Одесі, належить також Грецька площа. У дві тисячі п'ятому році в Одесі відкрили найбільший в Україні дельфінарій.

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 2. Поставте запитання до тексту і запишіть їх.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

САМОСТІЙНА РОБОТА 10

ПОБУТ, ДІМ, УНІВЕРСИТЕТ

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Дім

Будинок, хата, помешкання, квартира, спальня, кухня, ванна, вітальня, передпокій, дах (горище), підвал, балкон.

Побут

Прокинутися, встати з ліжка, розчісуватися, мити, чистити зуби, одягатися, стелити ліжку, засинати.

Університет

Студент, викладач, ректор, декан, завідувач кафедри, пара, лекція, практичні заняття, консультація, відпрацювання, пропуск заняття, предмет, оцінка, бал, зошит, конспект, колоквіум, атестація, домашнє завдання, залік, здати екзамен (скласти іспит).

Час

Будній день, зазвичай (звичайно), іноді, часто, ніколи, завжди.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Я вивчаю українську мову.

Я ходжу на пари української мови.

Я вивчаю психологію.

Я навчаю студентів математики.

Іди до своєї кімнати!

Що ти зазвичай робиш вранці?

Я закінчив газонафтопромисловий факультет Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть напам'ять і розкажіть.

- Будь ласка, опиши свій звичайний день.
- Я встаю вранці, рівно о сьомій, приймаю душ і одягаюся.
- Що зазвичай ти робиш потім?
- Снідаю, а за десять восьма виходжу в університет.
- До котрої у тебе заняття в університеті?
- Зазвичай пари завершуються за десять четверта після обіду. Після них я йду додому.
- Що ти робиш удома?
- Зазвичай я готуюся до практичних занять, читаю книжки, вечеряю і лягаю спати.

Додаткові слова

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Ліфт, холодильник, пральня, душ. фен, праска, шафа, дзеркало.

ВПРАВИ

Вправа 1. Поставте відповідні номери навпроти фраз, щоби показати, що Аня впродовж дня робить спочатку, а що – потім.

Типовий день Ані

- .1.. Аня прокидається і
- ... Робить покупки і повертається додому
- ... потім одягається і робить макіяж
- ... готує і їсть сніданок
- ... їздить тролейбусом на роботу
- ... встає, чистить зуби і миється під душем
- ... працює, працює, працює: пише і читає листи, відповідає на телефонні дзвінки
- ... ввечері зустрічається з Богданом і вони йдуть до кав'ярні
- ... робить коротку перерву і швидко з'їдає обід
- ... а потім знову працює
- ... на дискотеці Аня
- ... вдома телефонує до подруги і годину розмовляє з нею
- ... там вони зустрічають друзів з університету і спонтанно йдуть на дискотеку
- ... танцює та розмовляє з друзями. Потім їде додому на таксі
- .15.. Аня дуже втомлена. Вона миється під душем і лягає спати.

Вправа 2. Запишіть речення правильно.

Що робимо спочатку, а що – потім?

Приклад: (я) вставати з ліжка / прокидатися

Спочатку я прокидаюся, а **потім** встаю з ліжка.

1. він / чистити зуби / вставати
 2. я / іти на заняття / одягатися
 3. вони / робити покупки / іти в магазин
 4. вона / іти спати / іти на прогулянку
 5. ми / вечеряти / чистити зуби
 6. ми / митися під душем / іти на заняття
 7. вона / іти спати / вечеряти
 8. вони / митися під душем / вставати з ліжка
 9. ви / дивитися телевизор / іти спати
-
-
-

Приклад: (ти) йти у їдальню / їсти обід – **Спочатку** ти йдеш у їдальню, а **потім** їси обід.

1. вони / бігати / митися під душем
2. (я) / іти спати / читати книжку
3. (я) / купувати книжку / читати
4. він / фотографувати / дивитися фотографії
5. він / вставати / спати
6. ми / пити каву / йти до кав'ярні
7. ти / дивитися фільм / купувати квиток

Вправа 3. Запитайте, будь ласка, свого друга чи подругу: *Що ти зазвичай робиш спочатку?* Запишіть відповіді.

Відповідь: *Зазвичай спочатку я ..., а потім*

- П'єш каву / чай чи вмиваєшся під душем?
- Вмиваєшся чи їси сніданок?
- Одягаєшся чи їси сніданок?
- Їси сніданок чи читаєш конспект?
- Їси сніданок чи ідеш на заняття?

Вправа 4. Заповніть табличку:

Коли?	Я	мій друг / моя подруга
Вранці		
До обіду		
Опівдні (12 : 00)		
Після обіду		
Ввечері		
Опівночі (00: 00)		

Домашнє читання. Прочитайте текст «**Батько української літератури**». Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Батько української літератури

Тарас Шевченко (1814-1861), якого часто називають "батьком" українців, Кобзарем українського народу, був поетом, прозаїком і художником. У своїй творчості оспівував долю України, всім своїм життям відстоював її незалежність.

Тарас Шевченко народився в бідній родині кріпаків, рано втратив батьків. Коли Шевченко познайомився з українським художником Сошенком, а потім – із Брюлловим та Жуковським, то завдяки їхнім зусиллям, а також згоді пана звільнити Тараса з кріпацтва, Шевченко розпочав у тисяча вісімсот тридцять восьмому році навчання в Академії мистецтв у Петербурзі. У другій половині тисяча вісімсот сорок п'ятого року завершив навчання і повернувся в Україну, де вступив до Кирило-Мефодіївського товариства, члени якого проголошували ідеї незалежності України. Товариство проводило активну діяльність у сфері культури, відіграло значну роль у процесі формування літературної мови. Після заборони російською владою діяльності товариства Шевченка арештували і посадили до Петропавлівської в'язниці із заборонаю

писати і малювати. Тільки через одинадцять років, у липні тисяча вісімсот п'ятдесят сьомого року Шевченко отримав офіційне повідомлення, що його звільнено з-під арешту.

Без сумніву, найвідомішою книгою поета є збірник "Кобзар", у якому вміщено вірші, написані впродовж цілого життя. Можна окремо говорити про поеми "Гайдамаки", "Сон", "Кавказ". Варто зауважити, що прозові та драматичні твори, щоденник Шевченко писав російською мовою.

Незнайомі слова:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 1. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи зміст поданих речень збігається зі змістом тексту, чи ні.

Приклад: Тараса Шевченка часто називають "батьком" українців. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда**, тому що в тексті написано...

1. Тараса Шевченка часто називають "батьком" українців.
2. Тарас Шевченко був поетом, прозаїком, художником.
3. Шевченко народився в багатій родині ремісників.
4. Т.Шевченко навчався в Академії мистецтв у Петербурзі.
5. Шевченко був членом Кирило-Мефодіївського товариства.
6. Т.Шевченко відбував покарання у Петербурзькій в'язниці.
7. У липні 1867 року Шевченка звільнили з-під арешту.
8. "Кобзар" – найвідоміша книга Шевченка.
9. Завдяки зусиллям Сошенка, Жуковського і Брюллова Шевченкові присвоїли звання академіка.
10. Прозові та драматичні твори, щоденник Шевченко писав польською мовою.

Прочитайте, це – цікаво!

Декан Шанхайського університету іноземних мов професор Гуан Тхіу 5 жовтня 2007 року на відкритті спеціальності «Українська мова та література» у Шанхайському університеті міжнародних відносин сказав:

«Відомий український письменник П.Мирний казав: «Мова – то найбільший скарб народу, жива схованка його душі, в якій зберігається його мудрість та почуття, відображується його характер і дух. Вивчення мови є найкращим містком для пізнання нації. Вивчення іноземних мов сприяє гармонії та взаєморозумінню між різними народами».

Я добре пам'ятаю слова Тараса Шевченка із «Заповіту»:

*Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій,*

*Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.*

Ці слова співзвучні зі словами та мріями китайського патріота, поета пана Юй Йоуженя:

*Поховайте мене на горі високій, щоб я бачив рідну землю,
Сумуватиму, і серце краятиметься, не побачивши Вітчизни,
Поховайте мене на горі високій, щоб я бачив милу Батьківщину.
І хоч рідну землю не зможу побачити, я ніколи її не забуду».*

☺ Посміхніться!

Іспит... Вступний... Абітурієнт нічого не знає. Професор бачить таку справу й говорить: - Одне просте питання і якщо правильно відповіси — вступаєш? Абітурієнт ствердно хитає головою. — Скільки лампочок у цій кімнаті?

- П'ять, — швидко порахувавши, радісно говорить вступник.

- Прийдеш на наступний рік, - говорить професор, виймаючи з кишені піджака шосту лампочку. Минув рік... Історія повторюється, і абітурієнт потрапляє до того ж професора...

- То скільки лампочок?

- Шість! - упевнено відповідає абітурієнт... Професор вивертає кишені - вони порожні й бере ручку.

- Ні, професоре, - говорить абітурієнт і дістає з кишені шосту лампочку...

Додаткове завдання.

Прочитайте уривки з листів студентів-іноземців Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (першокурсники 2009-2010 н.р.).

Напишіть лист на тему «Що я хочу сказати університету?»»

Про "доросле" студентське життя та університет

“Бути студентом – цікаво. Це початок дорослого життя. Особливо якщо ти – студент-іноземець! Коли ми вчилися у школі в Китаї, то були ще дітьми і нам завжди допомагали батьки. А зараз ми навчаємося в Україні. Нам треба вчитися, і все робити самостійно! Але зараз мені дуже сумно... І причина цього – мова. Я навчаюся в університеті, тому треба знати, про що говорять викладачі. Але на парі майже все незрозуміло. Потім буде дуже важко для мене складати іспити” (Ван Цзідзюнь, Китай).

“Думаю, що нам добре тут вчитися, але завжди потрібна допомога і розуміння. Я хочу від університету більше розуміння, допомоги і часу, тому що ми студенти, але іноземці” (Омар Акоста, Еквадор).

“Я хочу вивчати мову, бо мій рівень з української невисокий. Напевно, тому на заняттях майже все незрозуміло. Я хочу багато працювати, щоб вчити українську мову. Зараз у мене є декілька українських друзів. Це дуже добрі друзі, і вони часто допомагають мені. Я люблю моє студентське життя” (Го Ялінь, Китай)

“Мені потрібно вивчати облік і аудит, тому що я хочу бути працівником банку. Мені подобається тут вчитися” (Мвонона Мбена Пріска, Габон)

“Мені дуже приємно навчатися в нашому університеті. Зараз я не можу зрозуміти, про що говорять викладачі, але я буду добре вчитися. Я люблю ходити в університет, читати книги в бібліотеці. Вдома я люблю слухати музику, дивитися фільми. Таке моє життя в гуртожитку, і воно мені подобається” (Пен Бошен, Китай)

“Студентам-іноземцям потрібно більше допомоги” (Маріела Конлаго, Еквадор).

Про викладачів

“Викладачі дуже гарні, а заняття важкі. Я бажаю викладачам життя без проблем. Дякую за все” (Ель Рйадал Фаріс, Йорданія).

“Більше розмовляти; більше розуміти нас, іноземних студентів, розмовляти з кожним іноземним студентом, щоб знати, з якими предметами вони мають проблеми. Також потрібна допомога, коли ми не зовсім добре написали якусь контрольну, щоб переписати” (Омар Акоста, Еквадор).

“Мені здається, що наш університет потребує молодих викладачів які виразно говорять і їх можна слухати і розуміти. Нам потрібно, щоб викладачі залишали конспекти лекцій, тому що іноді їх важко переписати. Нам треба мати

конспект, щоби перекласти його і більше зрозуміти” (*Маріела Конлаго, Еквадор*).

Про заняття, навчальне навантаження

“Я думаю, що нам треба працювати тільки 45 хвилин, тому що 1 год 20 хв – це дуже важко. Взимку нам не варто ходити на фізкультуру. На мою думку, нам не потрібно вивчати такі предмети: історія, культурологія, фізкультура, політологія (...) і нам потрібні окремі консультації, тому що українці краще розуміють мову” (*Маріела Конлаго, Еквадор*).

“Я хочу, щоби в університеті зробили спеціальну групу для іноземців, тому що нам усе ще важко з українською мовою. Ніхто не звертає уваги на те, як ми пишемо лекції... На мою думку, деякі частини навчання можна вилучити для нас – те, що необов’язково є корисним, наприклад, історію. Взимку занять може й не бути =)” (*Лана Лауренсія, Камерун*).

“Ми потребуємо більше часу, щоб здати якісні домашні завдання або роботи, які нам задають. Екзамени для іноземців можуть бути не такі важкі” (*Омар Акоста, Еквадор*)/.

Про книжки та бібліотеку

«Було би краще, якби в бібліотеці було більше книжок тільки для іноземців» (*Маріела Конлаго, Еквадор*)

“Вдома я читав підручники китайською мовою, але вони, на жаль, відрізняються від українських” (*Ван Цзідзюнь, Китай*).

Про дозвілля

“Я люблю грати в баскетбол, але я не знаю, де в університеті грають у баскетбол” (*Го Ялінь, Китай*).

“Університет може займатися організацією концертів, турів, що дозволить нам відволікатися, забути про напругу в навчанні та буде враховувати наші національні свята, наприклад, Різдво 25 грудня” (*Лана Лауренсія, Камерун*).

Зразок написання адреси на конверті:

Адреса відправника:

*Лана Лауренсія Санді
вул. Набережна, 30, кімн. 151
Гуртожиток № 7
ІФНТУНГ
м.Івано-Франківськ
Україна
76000*

Адреса одержувача:

*Ользі Литвин
а/с 166
м.Івано-Франківськ
Україна
76006*

САМОСТІЙНА РОБОТА 11

НЕСТАНДАРТНІ СИТУАЦІЇ, ДОПОМОГА

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Проблеми зі здоров'ям

Хвороба, лікар, лікарня, кабінет лікаря, висока температура, кровотеча, головний біль, біль у животі, зубний біль, перелом кістки, опік, серцевий напад, ліки.

Нестандартні ситуації

Швидка допомога, перша допомога, аварія на дорозі, міліціонер, пожежник, ДТП (де те пе – дорожньо-транспортна пригода), злодій, кишеньковий злодій.

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Що в тебе болить?

На що Ви скаржитесьь?

У мене болить голова.

Я погано себе почуваю.

Мені потрібен лікар!

Мабуть, я застудився.

У мене нежить і кашель.

У мене випала пломба.

Я вагітна.

Прошу глибоко дихати.

Мене обікрали.

Я загубив гроші.

У мене вкрали мобільний телефон.

У мене зникли документи.

Я застрахований.

Будь ласка, дайте номер Вашого страхового полісу.

Це мій страховий поліс.

Мій автомобіль поламався.

Мені потрібна допомога.

Прошу викликати міліцію!

Горить! (Пожежа!)

На автомагістралі трапилася аварія.

Тут є поблизу лікар?

Прочитайте, це – цікаво!

- Звичайну книгу стандартного формату на 500 сторінок не можна роздавити, навіть якщо поставити на неї 15 вагонів навантажених вугіллям.
- Ви можете легко засунути в рот звичайну електричну лампочку, але витягти її без допомоги лікаря у вас не вийде.

- У сні ви спалюєте більше калорій, ніж під час перегляду телевізора.
- Яблука краще, ніж кава допомагають прокинутися зранку.
- Щодня жителі США з'їдають 18 гектарів піци.
- Малюнок язика людини так само унікальний, як і відбитки її пальців.
- Око страуса більше, ніж його мозок.
- Перед тим, як складати музику, Бетховен занурював голову в холодну воду.
- Кімнатний пил на 70% складається з частинок омертвілої шкіри господарів та гостей.
- Арахіс використовується при виробництві динаміту.

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть напам'ять і розкажіть.

- Що сталося?
- Я себе дуже погано почуваю. У мене болить живіт.
- У Вас висока температура?
- Так.
- Я думаю, що це харчове отруєння. Будь ласка, візьміть ці ліки, вони повинні допомогти.
- Дякую, до побачення.

Додаткові слова

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Грип, СНІД, пронос (діарея), знеболювальні таблетки, жарознижувальні ліки, бандаж, крововилив, операція, процедура, рентген (флюорографія), свідок, вбивство, страховий поліс, страхування здоров'я, бинт, пов'язка.

Лікарі: основний лікар для дорослих – **терапевт**; основний лікар для дітей – **педіатр**.

Лікарі-спеціалісти: очі – окуліст (офтальмолог); зуби – стоматолог; серце – кардіолог; вухо, горло, ніс – лор (отоларинголог); шлунок, печінка, кишківник – гастроентеролог, хірург; легені – пульмонолог (або терапевт); жіночі органи – гінеколог; чоловічі органи – уролог; кістки – ортопед, шкіра – дерматолог.

ВПРАВИ

Вправа 1. Вставте пропущені букви:

Обл...ч...: о...і, в...ха, н...с, ніз...рі, р...т, гу...и, з...би, яз...к, що...и, в...ли...і,

Тіло: ш...я, пл...чі, р...ка (ки...ть, дол...н..., па...ьці, ні...ті), но...а (сте...но, ...омі...ка, сту...ня)

Сп...на, г...уди, живі..., соня...не спле...іння, поп...рек,

Вну...рішні ор...ани: хре...ет, кі...т...и, ре...ра, л...гені, гор...о, ст...аво...ід, се...це, н...рки, ш...унок, ки...ківник, пе...інка, селе...інка, се...ови... мі...ур

Лі...арі: осно...ний лі...ар для доро...лих – те...апевт; осно...ний л...кар д...я діт...й – п...діатр

Ліка...і-спе...іалі...ти: очі – окулі...т (офта...ьмолог); зу...и – с...ома...олог; с...рце – ка...діоло...; ву...о, го...ло, ні... – л...р (отоларин...олог); шлу...ок, печі...ка, кишкі...ник – гаст...оенте...олог, хіру...г; лег...ні – пу...ьмонолог (або тера...евт); жі...очі орг...ни – гіне...олог; чо...овічі о...гани – ур...лог; кі...тки – ортоп...д.

Вправа 2. Поєднайте, будь ласка, питання та відповіді.

СМС-ки українською мовою

О котрій будеш удома?

Чекаємо.

Де ви є? Коли будете в мене?

О шостій.

Ви вже в Галі?

Шкода =(Буде класна дискотека.

Вибачте, але сьогодні я не прийду на дискотеку =(

Вже їдемо. Будемо через 5 хвилин.

Будемо за півгодини.

Ні. Тарас сьогодні хворий, а я маю багато роботи.

Вправа 3. Напишіть пояснювальну записку в деканат газонафтопромислового факультету про те, чому Ви пропустили заняття з нарисної геометрії.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Пояснювальна записка – це документ особистого характеру, в якому пояснюються певні дії особи.

Приклад

Деканові

факультету нафтогазопроводів Лісафіну В.П.

студента групи ПС-09-3

Моукам Родріге Доріна

Пояснювальна записка

САМОСТІЙНА РОБОТА 12

РОБОТА, ПРОФЕСІЯ, ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Робота

Робота (праця), професія, шукати роботу, знайти роботу, кваліфікація, співбесіда при працевлаштуванні, резюме, досвід роботи за фахом, вміння (навички), офіс, підприємство, підвищення (призначення на вищу посаду), зарплата, підвищення зарплати, виплата (заробіток), освіта, середня/вища освіта, безробітний, робочий день, рекомендаційний лист, понаднормові години праці, рахунок у банку, податок, посада, працювати (ким?)

...лікарем
...викладачем
...касіром
...керівником
...ректором
...актором
...секретарем
...кухарем
...міліціонером
...пожежником
...нафтовиком
...співаком
...перукарем

Хто Ви за професією?

Вчитель-вчителька
Актор-акторка
Артист-артистка
Офіціант-офіціантка
Поет-поетеса
Художник-художниця
Журналіст-журналістка

Чим Ви займаєтеся?

Учень/учениця
Школяр/школярка
Ліцеїст/ліцеїста
Гімназист/гімназистка
Студент/студентка
Пенсіонер/пенсіонерка
Безробітний/безробітна

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

Де ти працюєш?

Я працюю в офісі.

Ким ти працюєш?

Я – медсестра.

Я шукаю роботу.

Я – досвідчений юрист.

Доброго дня. Я домовлявся з паном Матківським про зустріч.

Я хотів би поговорити з ректором (з деканом).

Я хотіла б отримати посаду секретаря.

Ви раніше намагалися отримати цю посаду?
Який у Вас попередній досвід роботи?
Я вважаю, що Ваша кандидатури відповідає всім вимогам до посади.
Яка у Вас фахова освіта?
А які години роботи?
Чи можу я взяти відпустку?
Я маю рекомендацію.
Я безробітний.
Ось номер мого банківського рахунку.
Я закінчив курси і пройшов професійну підготовку для роботи на цій посаді.

Послухайте, як викладач читає діалог. Прочитайте, будь ласка, діалог самостійно. Прочитайте діалог із другом. Вивчіть напам'ять і розкажіть.

- Доброго дня, мене цікавить робота офіціантки в цьому ресторані.
- Доброго дня. Ви маєте якийсь досвід цієї роботи?
- Так, я два роки працювала офіціанткою в італійському ресторані в моїй країні.
- Чи маєте Ви дозвіл на працевлаштування?
- Так, я маю всі необхідні документи.
- У такому випадку прийдіть, будь ласка, на зустріч із менеджером нашого ресторану у понеділок рівно об одинадцятій.
- Дякую, до побачення!

Додаткові слова

Робота зі словником. *Випишіть слова у спеціальний зошит-словник. У колонку зліва запишіть українські слова, справа – переклад Вашою рідною мовою. Підготуйтеся до словникового диктанту.*

Інженер, службовець (чиновник), директор, моряк, солдат, фермер, суддя, юрист, адвокат, нотаріус, механік, пілот, керівник проекту, редактор, архітектор, бухгалтер, письменник, перекладач, дизайнер, няня, бармен, будівельник, електрик, водопровідник, столяр, охоронець, модель.

ВПРАВИ

Вправа 1. Журналістка запитує: «Хто Ви за професією? Чим Ви займаєтесь?»
Запишіть правильну відповідь.

Приклад: Марія: За професією? Я ще не працюю. Студентка. Вивчаю економіку в Івано-Франківську.

Андрій: Я _____ і _____. Маю комп'ютерну фірму в Івано-Франківську. Дуже багато працюю.

Леся: Зараз не працюю. Я _____.

Жанна: Я _____. Працюю в лікарні.

Ганна: Я _____. Приїхала з Німеччини і навчаю німецької мови. Працюю в спеціалізованій школі з вивчення мов. Сьогодні в моєму класі – диктант і контрольна робота!

Лука: Я _____. Проектую будинки.

Пан Стефан: Я є _____ . Вже не працюю, але за професією є інженером.

Павло: А я – це _____ . Маю фотостудію.

Анастасія: За професією я — _____ . Працюю в стоматологічній поліклініці.

Володя: А я _____ . Проживаю і працюю в селі.

Олександр: Хто я за професією? _____ — пишу статті та історії до газет.

Вероніка: А я все ще _____ . Мене цікавить джазова музика, навчаюся в музичній академії (консерваторії) в Києві.

Ілля: Я маю таксі, тобто _____ .

Оксана: Я _____ . Працюю в ресторані.

Домашнє читання. Прочитайте текст. Випишіть незнайомі слова. Поставте до тексту 5 запитань і запишіть їх. Підготуйтеся до аудіювання та усного переказу тексту під час аудиторного заняття.

Козаки – нескорений дух України

Українські козаки – це багатоетнічна група, що проживала у прикордонних степах Росії та Речі Посполитої. Початки їх історії сягають чотирнадцятого і п'ятнадцятого століть, а часи активізації козацьких походів припадають на шістнадцяте століття. Слово «козак» походить з тюркської мови й означає «вільна людина». Козаками називали незалежних, часом зухвалих людей, які жили у степах.

У безмежних степах переховувалися не тільки втікачі з Литви, Московії, Молдови. На територію сучасного Запоріжжя потрапляли також кріпаки, слуги чи дрібні злочинці з Речі Посполитої. Козаки об'єднувалися у товариства, які були організовані відповідно до принципів військової демократії. Основним заняттям, а водночас, і головним джерелом утримання козаків були збройні походи, які розпочиналися найчастіше без відома і згоди польської влади. Козацьке військо мало вільний уклад життя, мало стоянки (січі) в полях. Козаки заробляли на життя війною чи веденням сільського господарства. Часто захоплювали маєтки української шляхти.

З часів правління Сигізмунда Другого Августа польські королі намагалися сформувати з козаків організоване військове угруповання, внаслідок чого з'явився козацький реєстр. У тисяча п'ятсот сімдесят дев'ятому році на службі Речі Посполитої перебувало п'ятсот тридцять козаків. Варто зазначити, що козаки заснували навіть державу під назвою Запорізька Січ, що мала власні органи влади й закони. У шістнадцятому та сімнадцятому століттях кілька разів спалахували козацькі повстання проти польської Корони. Найвідомішою стала Визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького.

Запорізьку Січ ліквідувала цариця Катерина Друга тисяча сімсот сімдесят п'ятого року. Сьогодні виникає багато організацій, які спрямовані на відновлення козацьких традицій – козацькі школи, гуртки бойового гопака тощо.

Незнайомі слова:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Завдання 1. Уважно прочитайте текст і напишіть, чи правдиві твердження.
Приклад: Історія українських козаків починається у 14-15 століттях. – **Так, це правда** (або) **ні, це неправда**, тому що в тексті написано...

1. Історія українських козаків починається у 14-15 століттях.
2. Слово «козак» означає «вільна людина».
3. Козаки жили у горах.
4. На території сучасного Запоріжжя переховувалися втікачі з Африки.
5. Збройні походи – основне заняття козаків.

6. Козацьке військо мало вільний уклад життя.
7. Козаки не заробляли на життя війною.
8. Запорізька Січ – держава, заснована козаками.
9. Визвольна війна українського народу відбулася під проводом Сигізмунда II Августа.
10. Запорізьку Січ ліквідувала цариця Катерина II 1785 року.

Завдання 2. Поставте запитання до тексту і запишіть їх.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Вправа 2. Які в мене плани?

Поєднайте лініями відповідні фрази.

Аня написала рішення на наступний навчальний рік

Наступного року

буду:

буду займатися
регулярно буду ходити на перевірку
буду читати
буду цікавитися
регулярно буду вчити

не буду:

не буду їсти
не буду так часто дивитися
не буду купувати
не буду курити так багато

англійську мову
біографії відомих артистів
солодощі
спортом принаймні двічі на тиждень
цигарок
новинами політики
до стоматолога
товарів, які рекламують у ТВ-маркетах
з Андрієм
телевізор
не буду зустрічатися

Завдання. Будь ласка, прочитайте правильно вголос рішення Ані за таким зразком:

Аня вирішила, що наступного року буде:

Аня вирішила, що наступного року не буде:

Вправа 3. Складіть, будь ласка, список власних рішень. Запишіть їх за таким зразком:

Я вирішив/вирішила, що наступного року буду/не буду:

Вправа 4. Зателефонуйте, будь ласка, до свого оператора мобільного зв'язку і прослухайте інформацію про тарифи на послуги.

Дайте відповіді на запитання:

1. Скільки коштує з'єднання з абонентом? Яка плата за з'єднання у Вашій мережі?

2. Скільки коштує хвилина розмови в мережі? Які тарифи на дзвінки на міські номери? На номери інших операторів?

3. Скільки коштує відправити смс у межах України? Скільки коштує відправити смс за кордон?

4. Які святкові акції пропонує Ваш оператор мобільного зв'язку?

Вправа 5. Що Ви будете і чого не будете робити завтра? Запишіть відповіді. Працювати, прибирати, відпочивати, спати, читати газету, їсти солодощі, танцювати на святі, слухати музику, їхати автобусом, розмовляти з братом, вчити українську, вчити англійську, їздити на велосипеді, пити каву, їздити на лижах, курити цигарки, шукати дружину, сваритися з сусідом

Завтра я точно буду _____ і

Завтра, можливо, я буду _____ і

Завтра я не буду ні _____, ні

Вправа 6. Доповніть речення. Що вони будуть робити?

Приклад. Марічка — учениця. Завтра вона буде **писати** тест.

1. Пан Крючковський є таксистом. Завтра він буде _____ автомобілем.

2. Пані Катерина — секретар. Завтра вона буде _____ по телефону.

3. Ми є викладачами. Завтра будемо _____ студентів.

4. Ви студенти? Ви будете _____ завтра на іспит?

5. Пан Шевченко – фотограф. Він буде _____ фотографії.

Вправа 7. Доповніть речення.

Приклад. У суботу Володя **буде** спати до обіду.

1. У мене немає конкретних планів на вихідні, може,
_____ читати книжку.
2. Що ти _____ робити в неділю?
3. У четвер Павло і Андрій _____ відпочивати.
4. У суботу ми _____ танцювати на дискотеці до ранку.
5. Ви _____ дивитися телевізор у неділю?

Вправа 8. Будь ласка, поговоріть із другом/подругою про його/її плани.

Запитання:

Що будеш робити на вихідних?

Що будеш робити після пари?

Що плануєш робити у січні?

Що будеш робити наступного року?

Що плануєш зробити через два роки?

Запишіть короткий звіт про плани Вашого друга/подруги (3-4 речення)

Поговоріть у групі про те, що будуть робити ці діти в майбутньому.

Ким будуть?

Як будуть жити? Чим будуть захоплюватися?

Чому Ви так думаєте?

САМОСТІЙНА РОБОТА 13

ЯК ЗДАТИ ЕКЗАМЕН БЕЗ СТРЕСУ?

Вправа 1. Доповніть речення словами з довідки відповідно до зразка.

Довідка. Щодо, швидше, мушу, далі, чув, жартуєш, перебиваю, полягає, як, уявляєш, поспішаю.

Зразок. Я чув, що ти здав екзамен.

1. Що _____? Говори _____!
2. Справді? _____! _____ це?
3. _____ собі! Екзамен перенесли!
4. Вибачте, що _____, але в мене є запитання.
5. Проблема _____ у тому, що в мене зовсім немає на це часу.
6. _____ екзамену, Ви вже знаєте, на який день його перенесли?
7. Вибачте, але я трохи _____.
8. Я також _____ вже йти.

Вправа 2. Визначте, до якої частини мови належать слова, поєднайте колонки А і Б.

А

іменник
дієслово
прикметник
прислівник
прийменник
займенник
дієприкметник

Б

червоний
іти
написаний
багато
ми
екзамен
на

Вправа 3. Прочитайте подані речення, визначте відмінок, у якому вжиті підкреслені вирази, запишіть назву відмінка в дужках.

Зразок. Гуляю з собакою (орудний)

1. Живу в Івано-Франківську (_____).
2. Мене цікавлять іноземні мови (_____).
3. Музика – це моя слабкість (_____).
4. Іду на екзамен (_____).
5. Повертаюся до Львова (_____).
6. Обожаю літературу (_____).
7. Я проти того, щоб неповнолітні працювали (_____).
8. Це подарунок братові (_____).
9. Мені бракує часу (_____).
10. Іван тут уже не мешкає (_____).

11. Роздумую про свої проблеми (_____).

12. Захоплююся читанням (_____).

Вправа 4. Впишіть речення у табличку.

Іду в душ. Заспокойся! Приготуй собі чаю! Хочеться відпочити. Не нервуйся! Може б ти прочитав ще один параграф? Ти не хотів би розв'язатися? Не можна стільки працювати! Зробімо перерву! Іди спати! А Ви не могли попередити про це раніше? Тобі треба повторити матеріал!

Розповідне речення	Питальне речення	Спонукальне речення	Бажальне речення

Вправа 5. Знайдіть вирази-синоніми і поєднайте їх лініями.

1. Усний екзамен – це	А) екзамен, під час якого треба писати.
2. Завалив екзамен.	Б) Я дав собі раду.
3. Я вийшов із ситуації.	В) екзамен, під час якого треба говорити.
4. Мені не пощастило.	Г) Оцінки ще не оголосили.
5. На екзамені все пішло як по маслу.	Г) Я не здав екзамен.
6. Мені все вдалося.	Д) Фортуна мені не посміхнулася.
7. Результатів ще немає.	Е) Я задоволений екзаменом.
8. Письмовий екзамен – це	Є) Здав!

Вправа 6. Доповніть діалоги словами **що, про, занадто, чи**, запам'ятайте фрази, які виражають надію, сумнів, страх чи переживання.

Зразок. Підозрюю, що не здав цей екзамен.

- Не хочу думати, _____ буде, якщо завалю цей екзамен.
- Сподіваюся, _____ тобі пощастить.
- Переживаю, _____ не здам усний.
- Боюся, _____ якщо не будеш думати позитивно, то справді не здаси.
- Мені страшно думати _____ свою оцінку за письмовий екзамен. Точно не здала!

- А мені страшно на тебе дивитися, ти _____ переймаєшся!
- 4. – Переживаю, _____ Павло дасть собі раду в магістратурі. З математикою в нього не дуже добре...
- Павло – здібний студент і точно дасть собі раду. Щодо цього я налаштована цілком оптимістично!

Вправа 7. Спробуйте змінити речення відповідно до зразка, використовуючи дієприслівники.

Зразок. Якщо завалю цей екзамен, буду мати серйозні проблеми. – Заваливши цей екзамен, я буду мати серйозні проблеми.

1. Якщо Марія не здасть екзамен зовнішнього незалежного оцінювання, то не зможе вступити в університет.

2. Якщо вивчу англійську мову, я зможу вчитися в Єлі.

3. Якщо поїдеш зі мною в Карпати, навчу тебе кататися на лижах.

Вправа 8. Прочитайте текст, знайдіть у дужках потрібну форму іменника і підкресліть її. Подумайте на запитанням вкінці тексту, напишіть коротку (5-7 речень) відповідь.

Про (освіта, освіту, освіти) дітей треба думати ще до їхнього народження. Родина Новицьких записала дочку до (школи, школа, школі), коли їй було менше (рік, роки, року). Зараз радіють, тому що для (дитина, діти, дитини) їхніх знайомих вже немає місць у цій (школах, школами, школі).

Що вказує на високий (рівні, рівень, рівню) цієї школи? Кваліфіковані вчителі, приємна атмосфера і відсоток (дитини, дітей, дітьми), які успішно здають екзамени в (гімназію, гімназії, гімназія).

Батьки подбали також про додаткові (заняттями, занятъ, заняття) з плавання, танців, іноземних (мова, мов, мови) і тенісу. Вони впевнені, що коли їхній (донечка, донечкою, донечці) виповниться 6 років, вона буде щасливою (дитиною, дитина, дитини). Адже у неї вже все сплановано, навіть (канікулами, канікулах, канікули), звичайно, за кордоном. Цікаво тільки, чи вистачить у неї (час, часом, часу) відчути дитинство?

САМОСТІЙНА РОБОТА 14 ЯК ВИВЧИТИ МОВУ?

Вправа 1. Поєднайте запитання правильні відповіді.

1. Як це пишеться?	А) Так, найкраще для мене – слухати, як говорять.
2. Яким способом ти навчаєшся?	Б) У групі. Зараз навчаюся у групі.
3. Як він говорить українською?	В) Треба сказати...
4. Як це сказати українською?	Г) Чудово. Дуже добре!
5. У тебе є улюблена методика вивчення мови?	Г) Увага, диктую...

Вправа 2. Складіть запитання до підкреслених частин речення, використовуючи при потребі питальні займенники **який, яка, яке, які** або слово **як**.

Зразок. Яка твоя улюблена методика? – У мене немає улюбленої методики.

1. У мене немає улюбленої методики.
2. Він блискуче розмовляє українською.
3. Розмовляю досить добре.
4. Робота у групі завжди пов'язана зі стресом.
5. Старші люди повільніше вчать.
6. Працюємо індивідуально.
7. Щоб знайти добрі курси іноземних мов, треба запитати знайомих.
8. Мені найкраще підходить комунікативний підхід.
9. Я люблю нетрадиційні підходи до навчання.
10. Я зробив би це по-іншому.
11. Тільки ця система дає потрібні результати.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____

Вправа 3. Прочитайте текст, доповніть його словами з довідки.

Ефективне навчання мови в університеті залежить від трьох умов. По-перше, від магнітофона, відео, _____ з Інтернетом та методичних матеріалів. По-друге, від організації вивчення мови. Потрібне особистісно зорієнтоване навчання, тобто робота в невеликих _____. По-третє і найважливіше: від здібностей і вміння викладача. Йдеться не тільки

про досконале знання мови, новітні _____
методики навчання, але також і про створення привітної та вільної атмосфери,
завдяки якій у процесі живого і захоплюючого заняття учням просто захочеться
_____ .

Довідка. Комп'ютера, мови, групах, комунікативні, говорити.

Вправа 4. Прочитайте текст, дайте відповідь на запитання.

За повідомленням ЮНЕСКО люди у світі використовують шість тисяч мов і тільки десять відсотків із них представлено в мережі Інтернет. Microsoft і Linux нещодавно зацікавилися африканським ринком, зокрема мовою суахілі, якою розмовляє близько ста мільйонів жителів Середньої та Східної Африки. Сім мільйонів розмовляє мовою коса, а чотири мільйони ефіопців використовує амхарську мову. Ніхто з них сьогодні не може користуватися Інтернетом своєю мовою. Амхарська мова має триста сорок п'ять літер, у багатьох африканських мовах різні слова пишуться однаково, і їх значення можна розрізнити тільки за допомогою додаткових значків. Але ж якщо латинську клавіатуру вдалося адаптувати китайцям, то, здається, немає нічого неможливого.

1. Скільки мов є у світі? _____
2. Які фірми зацікавилися африканським ринком? _____
3. Скільки людей розмовляє мовою суахілі? _____
4. В яких районах Африки розмовляють суахілі? _____
5. Скільки літер має амхарський алфавіт? _____

Вправа 5. Складіть запитання до підкреслених частин речення.

Зразок. Яку іноземну мову ти знаєш? – Я знаю російську.

1. Я знаю російську.
2. 41% європейців може порозумітися іноземною мовою.
3. Я ходжу на курси бальних танців.
4. Не знаю французької.
5. Вивчаю мови, тому що хочу отримати добру роботу.
6. Вивчаємо іноземні мови, щоб порозумітися за кордоном.
7. Я вибираю італійську. Іспанська також важлива, але мені потрібна італійська.
8. Мене цікавить психологія.
9. Люблю книги.
10. Вона є директором інституту.
11. Допмагаю йому з навчанням.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

3. На екзамені була приємна / приємно атмосфера.
4. У поїзді було весело / весела.
5. Я купив швидко / швидкий автомобіль.
6. Я люблю швидко / швидка їздити.

Вправа 9. Доповніть діалог.

- _____ Ви розмовляєте англійською?
- Я добре розмовляю англійською.
- А _____ Ви вивчали цю мову?
- Майже 5 років.
- _____ ?
- Спочатку на курсах, а потім я поїхала в Англію.
- _____ саме Ви їздили? У Лондон?
- Ні, в Глазго.
- Ви отримали стипендію?
- Ні, я працювала, але ходила на мовні курси.
- А _____ Ви працювали?
- Я працювала нянею.
- То _____ ж Ви ходили на курси?
- Увечері.
- _____ ?
- Тричі на тиждень впродовж року.

САМОСТІЙНА РОБОТА 15

КРАСА І МОДА

Вправа 1. Розкрийте дужки і доповніть речення правильними формами виразів.

Зразок. Цей комп'ютер не найкращий. Я бачив кращі і дешевші (добрий, дешевий).

1. Сьогодні _____, ніж учора (тепло).
2. Емпайр-Стейт-Білдінг був _____ будинком у світі, але зараз у Куала-Лумпур будують ще _____ (високий).
3. Не знаю, чому, але заробляю все _____ (багато) і маю все _____ (мало) грошей.
4. Ми живемо все _____ (швидко) й _____ (інтенсивно).

Вправа 2. Поєднайте назви косметичних засобів і одягу з відповідними назвами частин тіла.

1. крем	а) зуби
2. бальзам	б) обличчя
3. паста	в) голова
4. капелюх	г) тіло
5. черевики	ґ) волосся
6. шампунь	д) ступні

Вправа 3. Напишіть, для чого використовують ці предмети.

Зразок. Телефон – щоб дзвонити / телефонувати.

1. Радіо – _____.
2. Ручка – _____.
3. Зубна щітка – _____.
4. Окуляри – _____.
5. Фотоапарат – _____.

Вправа 4. Прочитайте тексти і вкажіть, які твердження правильні, а які – неправильні.

1. Колір, який домінує в наших шафах, зазвичай не пов'язаний з нашими типами шкіри, кольорами очей чи волосся. Цей колір виявляє нашу особистість і характер. Саме тому ми часто нерозумно, під впливом емоцій купуємо те, що нам абсолютно не підходить.

У цьому тексті йдеться про те, що:

- А) ми завжди вибираємо кольори відповідно до пори року;
- Б) те, які кольори ми вибираємо, залежить від нашого характеру;
- В) блондинки надають перевагу світлим кольорам, а брюнетки вибирають темні відтінки.

2. Прада – італійський дизайнер. Вона стала однією з найважливіших постатей у світі моди дев'яностих років, а її марка – це найбільший фінансовий успіх у цій сфері (продажі здійснюють понад 60 магазинів у цілому світі). У її колекціях можна знайти всі тенденції наступних сезонів, часто саме вона надихає інших модельєрів.

У цьому тексті йдеться про те, що:

- А) Прада – це назва виду одягу;
- Б) Прада – це видатний дизайнер одягу;
- В) існує значна конкуренція у світі моди.

4. Дізнайся про найновіші тренди – пропозиції відомих у цілому світі творців, а також молодих дизайнерів-дебютантів. Нехай їхні ідеї надихають Вас на творчість! Купуйте часопис «Велика мода».

Цей текст – це:

- А) оголошення про школу дизайнерів;
- Б) стаття про новинки у світі моди;
- В) реклама журналу.

Вправа 5. Виберіть правильні прийменники із варіантів, поданих у дужках, підкресліть їх і прочитайте текст.

Жінки частіше ходять (біля, у, з) перукарню, ніж чоловіки. Хоча чоловіки також усе частіше дбають (на, про, із) себе. Все більше часу вони проводять (під, у, в) косметичних кабінетах, (над, на, у) салонах краси та соляріях. Чоловіки купують креми (від, між, для) обличчя і бальзами не (для, серед, з-під) своїх дівчат чи дружин, але щоб самими добре виглядати (біля, на, через) роботі. За статистикою це переважно жителі великих міст, люди (без, від, з) вищою освітою, в основному неодружені.

Скептики чоловічої косметики живуть переважно (під, в, на) невеликих містечках і селах. Вони стверджують, що якщо чоловіки будуть поводити себе, як жінки, то незабаром не буде жодної різниці (перед, до, між) ними. Критично сприймають і жінок, які, (на, з-понад, біля) їхню думку, занадто часто займаються бізнесом чи політикою, адже (з-за, на, у) цих сферах традиційно панують чоловіки.

Вправа 6. Виберіть правильні форми із варіантів, поданих у дужках, підкресліть їх і прочитайте текст.

Найновіший одяг показують щоразу (худіші, худіше) моделі. Натомість справжні жінки так не виглядають.

Засоби масової інформації створюють ідеал надто (тендітної, тендітно) жінки, яка має зріст близько двох метрів і завжди виглядає (гарна, гарно). Такий образ – це не просто (фікція, фікцією), у ньому прихований також негативний вплив зокрема на підлітків і (молодих, молоді) жінок, які прагнуть зробити (усе, усіх), щоб стати схожими на (відомих, відомий) моделей. Психологи стверджують, що з кожним роком все більш (молоді, молодші) жінки, навіть (малі, мало) дівчатка сидять на дієтах і худнуть. А неконтрольоване схуднення може спровокувати (важкі, важко) захворювання, наприклад, булімію чи анорексію. Тож, може, краще мати (більші, більше), ніж (менші, менше) кілограмів?

САМОСТІЙНА РОБОТА 16 ЯК МИ ЖИВЕМО?

Вправа 1. Поєднайте слово із його значенням.

Зразок. Працедавець – особа, яка надає можливість працювати на певному підприємстві чи у певній сфері діяльності.

1. Особисті дані
2. Відпустка
3. Безробітний
4. Пенсія
5. Субсидія
6. Аліменти

А) Матеріальне забезпечення, яке відповідно до закону надається родичем непрацездатному члену родини, дітям.

Б) Грошове забезпечення, що видається громадянам, звичайно щомісячно, у встановлених законом випадках (в разі старості, інвалідності і т. ін.), а також гроші, одержувані в рахунок такого забезпечення.

В) Грошова або натуральна допомога.

Г) Час відпочинку, який обчислюється в календарних днях і надається працівникам із збереженням місця роботи і заробітної плати.

Ґ) Працездатні громадяни працездатного віку, які з незалежних від них причин не мають заробітку (або інших передбачених чинним законодавством доходів) через відсутність роботи, зареєстровані у державній службі зайнятості, дійсно шукають роботу та здатні приступити до праці.

Д) Інформація щодо прізвища, імені, по батькові особи, місця проживання, віку, освіти тощо.

Вправа 2. Числівники запишіть словами, іменники поставте у правильній граматичній формі, запишіть речення.

Зразок. (2) (чоловік) заходять у приймальню. Вони хочуть розмовляти з ректором. – Два чоловіки заходять у приймальню.

1. Цю квартиру винаймають (3) (студент). Кожен із них має свою кімнату.
-

2. Понеділок, ранок. Зазвичай о цій порі у центрі зайнятості вже багато зацікавлених пошуком роботи. Але зараз тільки (4) (безробітний) шукають роботу.

3. (3) (працівник) розпочинають голодування. Переговори з дирекцією не принесли жодного результату.

4. (3) (іноземець) записуються на курси української мови. Хочуть працювати у нашій державі.

5. Тільки (4) (учень) цього класу харчуються у шкільній їдальні.

6. (2) (респондент) відповідають, що мають власне житло. Решта опитаних каже, що мусить щось винаймати.

7. (3) (жінка) у бесіді з журналісткою зізналися, що охоче доглядають дітей. Інші не поділяли їх ентузіазму.

Вправа 3. Доповніть таблицьку іменниками у називному відмінку однини чи множини.

Однина	Множина
студент	
	Директори
	Чоловіки
бурильник	
представник	
	Інформатики
іноземець	
	Респонденти

Вправа 4. Запишіть числівники у правильній граматичній формі.

Зразок. Маю двох (2) доньок і п'ятьох (5) синів.

1. Мої _____ (2) сини ще ходять до школи.

2. _____ (5) студентів прийшли на пару.
3. У зв'язку з епідемією грипу в офісі не було _____ (сім) працівників.
4. _____ (1) зарплата – це замало, щоб поїхати влітку на море чи купити автомобіль.
5. У мене _____ (3) дітей і _____ (4) внуків. Я щаслива мама і бабуся.
6. Середньостатистична українка хотіла б мати _____ (2) дітей.
7. Працюю _____ (5) днів на тиждень.

Вправа 5. Прочитайте тексти і доберіть до них заголовки.

А) 1 травня 2004 року сусідня Польща приєдналася до держав, членів Європейського Союзу. Поляки пов'язують великі сподівання зі вступом до ЄС. Жителі Польщі розраховують на покращення своїх матеріальних статків і зростання заробітної плати. Дані «Правової газети» показують, що очікування поляків щодо зростання зарплат надто оптимістичні: поляки розраховують на збільшення прибутків аж на 59% після вступу до ЄС. Висновки соціологічного дослідження «Суспільні настрої 2003» виявили також, що найбільше соціального добробуту очікують безробітні, наймолодші члени суспільства (особи до 24 років), а також селяни.

Б) Досвід багатьох європейських держав показує, що студенти, які прагнуть здобувати освіту, але не мають для цього грошей, можуть покращити стан свого бюджету за допомогою програм молодіжного кредитування. Студентський кредит – це форма державної допомоги, мета якої зробити вищу освіту доступнішою.

В) З 2004 року всі студенти у Польщі можуть розраховувати на підтримку держави. Право отримувати стипендії мають студенти не тільки денної, а й заочної, вечірньої та екстернатної форм навчання. Для цього уряд Польщі у 2004 році виділив 1,5 млрд злотих. Ці гроші розподілили між усіма ВНЗ (вищими навчальними закладами) всієї держави. Кожен виш самостійно визначає і критерії призначення стипендій, і їх розміри.

Вправа 6. Знайдіть у текстах попередньої вправи синоніми до поданих слів і зворотів.

Зразок. Зростання зарплат – збільшення прибутків.

1. покращення матеріального становища –
2. зарплата –
3. брак фінансового забезпечення –
4. хотіти вчитися –
5. виші всієї країни –

Вправа 7. Прочитайте текст «**Моє місто (не)дороге**» і дайте відповідь на запитання:

1. Хто цікавить авторів статті – найбагатші українці чи ті, хто має середню зарплату?
2. Чи має типовий українець власне житло?
3. Скільки разів на місяць звичайний українець ходить до стоматолога і перукаря?
4. Наскільки часто пересічний українець ходить з друзями на пиво?
5. Чи є у нього автомобіль?

Вправа 10. Доповніть текст правильними граматичними формами вищого ступеня прикметника чи прислівника.

Я вирішив купити більшу (велика) квартиру. Минулого року в нас народився син. Наше помешкання несподівано стало надто тісним. Було все _____ (мало) місця, тому ми з дружиною вирішили зробити обмін. На жаль, _____ (велика) квартира значно _____ (дорога). Водночас ті квартири, які нам подобаються, дуже далеко від центру. Ми б хотіли знайти щось _____ (близько). Усе це значно _____ (важко), ніж ми думали.

Вправа 11. Виберіть правильний вид дієслова, підкресліть відповідне слово в дужках, прочитайте текст.

Вчора у мене (з'явилася/з'являлася) нова робота. Сьогодні вперше (приходив/прийшов) у новий офіс і (знайомився/познайомився) з колегами. Начальник (говорив/сказав), що для службових цілей я зможу (використовувати/використати) ноутбук і мобільний телефон. Щодня (телефонуватиму/зателефоную) до клієнтів, іноді мені доведеться (їздити/приїхати) до них. Початок робочого дня (розпочинатиму/розпочну) о 8.00 і (буду завершувати/завершу) о 17.00. Мені це дуже (сподобалося/подобалося), тому що три місяці тому в мене (народжувався/народився) син і я хотів би (провести/проводити) з ним більше часу. Моя попередня робота була дуже виснажливою, часто я (затримався/затримувався) на роботі до 20.00.

САМОСТІЙНА РОБОТА 17

УКРАЇНСЬКА МОВА НА КУХНІ

Вправа 1. Поставте іменники у правильних граматичних формах.

Зразок. Не люблю каву з молоком (молоко).

1. Вже кілька років п'ю чай без _____ (цукор).
2. У _____ (холодильник) ще є трохи борщу.
3. Люблю чай із _____ (лимон).
4. М'ясо їмо _____ (ніж) і виделкою.
5. У цьому _____ (горнятку) кава!
6. Курка з _____ (картопля) – це дуже калорійно!
7. Котлети смажимо на _____ (сковорідка).
8. Купи кілограм _____ (помідори).
9. Не люблю _____ (спагеті).
10. Не вмю їсти _____ (палички).

Вправа 2. Утворіть іменники від поданих дієслів.

Зразок. Пекти торт – випікання торта.

1. Приготувати обід – _____ .
2. Смажити котлети – _____ .
3. Виходити в ресторан – _____ .
4. Різати м'ясо – _____ .
5. Приготувати вечерю – _____ .

Вправа 3. Вставте дієслова їсти/з'їсти у відповідній граматичній формі.

Зразок. Коли я був у Італії, то вперше їв справжню пасту.

1. Ти _____ трохи салату? Він дуже смачний!
2. Тараса трохи нудить, мабуть, він _____ забагато солодкого.
3. Аня – вегетаріанка, вона не _____ м'ясо.
4. Ти _____ цілу шоколадку?
5. Коли мої доньки були маленькі, вони не _____ ковбасу.

Вправа 4. Підкресліть слово, яке не підходить за змістом.

Зразок. Шоколад буває: солодкий, кислий, гіркий.

1. **Тістечка** бувають: калорійні, з кремом, гіркі.
2. **Лимон** буває: жовтий, солодкий, кислий.
3. **Борщ** буває: червоний, зелений, прозорий.

4. **Пиво** буває: гірке, солоне, холодне.
5. **Морозиво** буває: солодке, холодне, солоне.
6. **Салат** буває: дієтичний, гарячий, холодний.

Вправа 5. Підкресліть слово, яке можна поєднати з поданим дієсловом.

Зразок. Запікаємо: а) каву; б) курку; в) борщ.

1. Розмішуємо:

а) котлети; б) цукор у каві; в) тісто.

2. Замішуємо:

а) цукор у чаї; б) тісто; в) зелень.

3. Чистимо:

а) сік; б) картоплю; в) чай.

4. Варимо:

а) борщ; б) каву; в) піцу.

5. Заварюємо:

а) суп; б) каву; в) торт.

6. Смажимо:

а) піцу; б) торт; в) котлети.

7. Печемо, випікаємо:

а) воду; б) картоплю фрі; в) торт.

Вправа 6. Підкресліть потрібне слово.

Зразок. Треба взяти дрібку: а) помідорів; б) солі; в) рису.

1. Людина зі схильністю до повноти, важить:

а) замало; б) забагато; в) має ідеальну вагу.

2. Чайові – це:

А) рахунок; б) додаткові гроші для офіціанта, якщо ми задоволені його обслуговуванням; в) гроші, які платимо за чай.

3. Рецепт – це:

А) інструкція з приготування; б) рахунок; в) запрошення на обід.

4. Бринза – це:

А) вид металу; б) гуцульський сир; в) карпатський ресторан.

5. Кулеша – це:

А) салат із куркою; б) каша з рису; в) каша, зварена зі сметаною чи сиром.

Вправа 7. Вставте дієслово у відповідній формі наказового способу.

1. Вийняти/виймати

Вийми піцу з духовки!

Не _____ піцу з духовки!

2. Покласти/класти

_____ молоко в холодильник!

Не _____ молоко в холодильник!

3. Долити/доливати

_____ молока до кави!

Не _____ молока до кави!

4. Поставити/ставити

_____ горнята на ту полицку!

Не _____ горнята на ту полицку!

5. Зняти/зняти

_____ цю картину зі стіни!

Не _____ цієї картини зі стіни!

6. Викинути/викидати

_____ цей сир, він уже несвіжий!

Ще не _____ ті газети, хочу їх перечитати!

Вправа 8. Вставте дієслово у відповідній формі наказового способу.

1. Вийняти/виймати/покласти/класти

А) Не виймай молоко з холодильника! Воно не буде мені потрібне!

Б) _____ ту ковбасу в холодильник!

В) _____ масло з холодильника. Воно буде мені потрібне.

Г) Не _____ ще піцу в духовку. Там низька температура.

2. Долити/доливати/вилити/вливати

А) _____ мені трохи молока до кави.

Б) Не _____ цей бульйон, він іще не зіпсувався.

В) У тій каструлі забагато води, _____ трохи!

Г) Не _____ води в чайник, він не працює!

3. Покласти/класти/зняти/зняти

А) _____ покупки на столі!

Б) _____ борщ із плитки, він уже готовий!

В) Не _____ борщ із плитки, він іще не готовий!

Г) Не _____ сіль на цю полицку! Всі приправи лежать у тій шухлядці.

4. Додати/додавати/викинути/викидати

А) Не _____ квасолю до борщу!

Б) _____ сміття! Відро вже повне!

В) Не _____ пляшки у той контейнер! Це контейнер для паперу!

Г) _____ до каші трохи масла, вона буде смачніша!

САМОСТІЙНА РОБОТА 18

ЖИТИ ЗА КОРДОНОМ

Вправа 1. Прочитайте наведені відомості і дайте відповіді на запитання.

Мирослав Бойчук

- вік – 48 років;
- школа – 10 років;
- університет – 5 років;
- дружина – не змінювалася протягом 18 років;
- діти – дочка 16 років; син – 10 років;
- робота – не змінювалася протягом 24 років;
- відпустка за кордоном: Болгарія – 30 років тому, Греція – 5 років тому;
- лікарня – 6 років тому.

Зразок. Скільки років тому народився пан Бойчук? – Пан Бойчук народився сорок вісім років тому.

1. Скільки років він ходив до школи?

2. Скільки років тривало його навчання в університеті?

3. Впродовж скількох років пан Бойчук одружений?

4. Скільки років тому народилися його діти?

5. Від якого часу він працює?

6. Скільки років тому він був у Болгарії?

7. Коли пан Бойчук востаннє був у Греції?

8. Скільки років з часу останньої подорожі він не був за кордоном?

9. Коли він лежав у лікарні?

Вправа 2. Поставте числівник у правильній граматичній формі.

Зразок. В Івано-Франківську проживає близько трьохсот тисяч (300 000) осіб.

1. Коефіцієнт інфляції буде коливатися між _____ (2) і _____ (3) відсотками.
2. За мінімальними підрахунками _____ (3 млн) українців проживає на території Російської Федерації.
3. Впродовж _____ року на _____ кордоні _____ затримали _____ (450) осіб, яких запідозрили у перевезенні наркотиків.
4. Населення _____ України становить _____ близько _____ (46 000 000) жителів.
5. Наступного _____ тижня температура _____ знизиться до _____ (12) градусів за Цельсієм.

Вправа 3. Знайдіть правильне значення слів.

1) «іноземець» – це:

а) особа іншої національності, яка має інше громадянство; б) особа, яка повернулася з-за кордону.

2) «Батьківщина, Вітчизна» – це:

а) дім батьків; б) держава, у якій особа народилася, рідна країна.

3) «батьківщина» - це:

а) держава, у якій особа народилася, рідна країна; б) спадок від батьків або місто, село, де особа народилася.

4) «українська діаспора» – це:

а) люди, які живуть в Україні; б) люди українського походження, які живуть за кордоном.

5) «впасти як сніг на голову» означає:

а) несподівано з'явитися, приїхати; б) вилікувати головний біль.

Вправа 4. Підкресліть у тексті правильну граматичну форму дієслова.

Вже 20 років я живу в Україні. (Приїхав/Їхав) сюди відразу після завершення навчання, щоб працювати у Посольстві Франції. Перші 5 років (жив/прожив) у Києві, але потім (отримав/отримував) пропозицію працювати у Львівському консульстві. Я не хотів їхати з Києва, тому довго (вирішив/вирішував). Врешті-решт (зважився/зважувався) переїхати. Не відразу полюбив Львів, тому що нікого там не (знав/дізнавався), а моя квартира була маленька і темна. (Розглянув/Розглядав) навіть варіант, щоб повернутися до Франції, але якраз тоді познайомився з Петром. Справа в тому, що я часто (ходив/зайшов) в Інститут французької літератури і (брав/взяв) книги. Там працювала дуже приємна жінка, Оксана. Якось випадково (зустрів/зустрічав) її на площі Ринок, вона гуляла з хлопчиком. (Запрошував/Запросив) їх на каву з морозивом. Петро (народився/народжувався) з синдромом Дауна, але був досить розвиненим, розумним хлопчиком. Ми з ним подружилися, часто ходили разом у Шевченківський гай. Все більше було нагод (зустріти/зустрічатися) і з його

мамою. Що ж... Тепер Петрик – мій син, тому що 10 років тому ми з Оксаною (брали/взяли) шлюб. Ось так я (залишився/залишався) в Україні!

Вправа 5. У фрагментах статті наведено аргументи «за» і «проти» виїзду медсестер за кордон до США. Визначте, які твердження «за», а які «проти» такої трудової міграції.

1. **Ризик втратити роботу.** Більшість європейських медсестер виїжджають до США за тимчасовими контрактами, які лікарня має право не продовжувати. У такому випадку доведеться шукати іншу роботу або повертатися додому.
2. **Зарплата.** Це основний критерій. Найнижча зарплата у США утричі вища від зарплати української медсестри з кількарічним стажем роботи.
3. **Ностальгія.** Подолати самотність для медсестер може бути складніше, ніж їм це здавалося спочатку.
4. **Приготування.** Багато місяців виснажливого навчання (особливо іноземної мови). Медсестри, які виїхали до США, порівнюють підготовчі курси до чотирирічного навчання сестринської справи на Батьківщині.
5. **Вміння і навички.** Для лікарень на Заході дуже важливо, щоб медсестри могли вдосконалювати свої професійні навички.
6. **Необхідність безперервного навчання.** Високі зарплати – це високі вимоги.
7. **Статус.** «В Україні під час нічного чергування перетворююся на прибиральницю, тому що лікарня з метою економії звільнила санітарку», – каже колишня емігрантка до США.
8. **Нормальне життя.** Час і гроші для цікавого хобі, покупок, додаткову освіту, мандрівки.

Вправа 6. Підкресліть правильні граматичні форми.

Зразок. Кілька років тому/за кілька років я була у Греції.

1. Я вивчав вищу математику протягом кількох років/на протязі кількох років.
2. Петро знає Оксану п'ять років/п'ять років тому.
3. Планую прожити в Івано-Франківську після трьох років/ще три роки.
4. Павло почав працювати журналістом у 1998 році, а у 10 років/через 10 років став головним редактором газети.
5. Марію я знаю з 2009 року, але з Віктором познайомився роком раніше/на рік раніше.

Вправа 7. Впишіть на місці пропусків правильні прийменники.

А) Моя сестра вже 10 років живе _____ Австрії. Виїхала _____ Україні відразу _____ завершення навчання. Спочатку жила _____ своєї подруги, потім почала працювати _____ Віденському університеті та переїхала _____ власне житло.

Б) _____ канікули люблю їздити _____ Карпати. Взимку катаюся _____ лижах, а влітку ходжу _____ наплічником _____ горах. Минулого року поїхав _____ море, але мені не сподобалося: погода була погана і я трохи нудьгував.

ПЕРЕЛІК

ВИКОРИСТАНИХ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зайченко Н. Ф. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення / Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. — К. : Знання України, 2004. — 323 с.
2. Українська ділова мова: практичний посібник на щодень / уклад.: М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корніловська; за ред. д-ра техн. наук, проф., акад. УНГА М. Д. Гінзбурга. — Харків : Торсінг, 2003. — 592 с.
3. Українська мова. Практичний курс для іноземців / Х.Ш.Бахтіярова, С. С. Лукашевич, І. З. Майданюк [та ін.]. — Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. — 319 с.
4. Фролова Т. Д. Українська мова за 26 днів для тих, хто її не вивчав : навч. посібник / Фролова Т. Д. — К. : А.С.К., 2004. — 303 с.
5. Huk I., Kawecka M. Вивчаємо українську мову: Podręcznik do nauki języka ukraińskiego / Irena Huk, Mirosława Kawecka . — Lublin : Wydawnictwo KUL, 2003. — 228 s.
6. Zinkiewicz-Tomanek B. Gramatyka opisowa współczesnego języka ukraińskiego (fonetyka, słowotwórstwo, leksykologia, leksykografia) / Bożena Zinkiewicz-Tomanek. — Kraków : Scriptum, 2009. — 200 s.

КОНТРОЛЬНІ КОМУНІКАТИВНІ СИТУАЦІЇ

Ситуація 1. Складіть діалог, який відбувається між хлопцем і дівчиною, які несподівано зустрілися в автобусі.

Ситуація 2. Складіть діалог, який відбувається між хлопцем, який чекає на дівчину, вона запізнюється на півгодини, а потім приходить.

Ситуація 3. Ви сідаєте на поїзд, заходите у купе провідника, щоби попросити чаю і бачите, що провідник вагона – це Ваш однокласник зі школи. Складіть діалог.

Ситуація 4. 22 грудня Вам потрібно полетіти літаком до Києва. Ви приїжджаєте в аеропорт і хочете купити квиток на літак. Що Ви скажете в касі? Виявляється, що касир – це Ваша вчителька з англійської мови. Що Ви скажете їй при зустрічі?

Ситуація 5. 23:00, вечір, Ви лягаєте спати в гуртожитку. Несподівано приходить смс від Вашого друга «Я надворі під твоїм гуртожитком. Мені дуже треба поговорити». Складіть Ваш діалог із другом.

Ситуація 6. Ви домовилися про зустріч з другом о 18.00 біля Ратуші. Зараз на годиннику – 17.30, а Ви все ще у гуртожитку, тобто не встигаєте прийти пішки вчасно. Поясніть другові по телефону, що запізнитесь. Виходите на зупинку, щоби їхати автобусом і в автобусі зустрічаєте цього друга. Складіть діалоги – телефонну розмову і зустріч із другом в автобусі.

Ситуація 7. Ви давно не бачили свого викладача з математики і раптом зустріли його в супермаркеті. Що Ви скажете? Складіть діалог із викладачем. Після того, як Ви вийшли з супермаркету, Ви вирішили зателефонувати до свого друга і розповісти йому про цю зустріч із викладачем. Опишіть другові, як виглядав викладач, у що був одягнутий, що він робив.

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА РОЗУМІННЯ

Нафта в Індії (1)

Доведених запасів нафти в Індії при поточному рівні видобування вистачить на 19 (дев'ятнадцять) років. Такі дані наводить щорічна доповідь компанії "Всесвітній енергетичний огляд" за підсумками 2006 (дві тисячі шостого) року.

Ці цифри показують, що видобування знижується, а темпи відкриття нових родовищ в Індії є низькими. Впродовж останнього десятиліття рівень видобутих запасів нафти практично не змінюється. Це 800 (вісімсот) мільйонів тонн.

Запитання до тексту:

1. На скільки років вистачить запасів нафти в Індії?
2. Яка компанія наводить дані про рівень видобування нафти в Індії?
3. Що відображають цифри?
4. Який рівень видобування нафти?
5. Чи змінюється рівень видобування нафти?

Завдання: розкажіть, що треба робити, щоби покращити ситуацію з видобування нафти в Індії (Ваша думка).

Нафта в Індії (2)

Рівень видобування нафти в Індії однаковий з 1995 (тисяча дев'ятсот дев'яносто п'ятого) року. Минулого року він був на рівні 37,4 (тридцяти семи цілих чотирьох десятих) мільйона тонн. При цьому споживання нафти в країні з економікою, яка швидко розвивається, стабільно зростає. У 2006 (дві тисячі шостому) році споживання досягло 120,3 (ста двадцяти цілих трьох десятих) мільйона тонн. Це підсилює залежність Індії від постачань нафти з-за кордону.

Уряд Індії вважає вирішення цієї проблеми одним з найголовніших завдань. Нью-Делі активно запрошує іноземні компанії до участі в розвідуванні та розробленні родовищ у самій країні та на її побережжі. В кінці травня 2007 (дві тисячі сьомого) року міністр нафти і природного газу Індії Мурлі Деора закликав російські нафтокомпанії вкладати засоби в енергетичний сектор країни.

Запитання до тексту:

1. Коли рівень видобування нафти в Індії перестав змінюватися?
2. Скільки нафти видобули в Індії минулого року?

3. Чи потрібна Індії нафта з-за кордону?
4. Що робить уряд Нью-Делі, щоби покращити ситуацію з видобуванням нафти?
5. Що зробив міністр нафти і газу Індії в 2007 році?

Завдання: розкажіть, що треба робити, щоби покращити ситуацію з видобуванням нафти в Індії (Ваша думка).

Світові запаси нафти

Розвіданих світових запасів нафти вистачить на 40 (сорок) років. Про це говорить звіт про стан енергетичних ресурсів у світі у 2006 (дві тисячі шостому) році. При збереженні нинішніх обсягів споживання газу його вистачить ще на 63 (шістдесят три) роки.

Видобуток нафти за 2006 (дві тисячі шостий) рік у світі збільшився на 0,4 (нуль цілих чотири десятих) відсотка і склав 81,7 (вісімдесят одну цілу сім десятих) мільйона барелів на день. Газу було видобуто 2,86 (дві цілих вісімдесят шість сотих) трильйона кубометрів, що на три відсотки більше, ніж у 2005 (дві тисячі п'ятому) році. Найбільше зріс видобуток вугілля — на 5,6 (п'ять цілих шість десятих) відсотка, тобто до 6,2 (шести цілих двох десятих) мільярдів тонн.

У 2006 (дві тисячі шостому) році нафта подорожчала, а газ і вугілля подешевшали в Північній Америці, але в усіх інших регіонах ціни зросли. Найбільше енергоресурсів на душу населення споживається в США та Канаді, країнах Перської затоки, Європі, Австралії, а також у Росії.

Запитання до тексту:

1. На скільки років вистачить запасів нафти у світі?
2. Чи було оприлюднено звіт про стан енергетичних ресурсів у світі? Коли?
3. Скільки барелів нафти на день видобували у 2006 році?
4. Скільки газу видобули у 2006 році?
5. Де подешевшали нафта і газ?

Завдання: розкажіть, чому більше за все енергоресурсів на душу населення споживається в США та Канаді, країнах Перської затоки, Європі, Австралії, а також у Росії? (Ваша думка)

Нафтопровід Одеса-Броди (1)

Міністр закордонних справ України заявив журналістам, що Україна повинна повернути до нафтопроводу Одеса-Броди увагу країн, які можуть забезпечити нафтопровід необхідними об'ємами газу і нафти.

Добудова нафтопроводу Одеса-Броди до Плоцька є перспективною справою, що дозволить вирішити багато проблем. Міністр відзначив, що проект Одеса-

Броди – геніальний, але неефективний. "Якщо в цьому проекті немає нафти, то ми можемо тільки черпати воду в Чорному морі і гнати її в Броди. Труба як така нічого не варта без об'єму відповідного енергоносія", — сказав він.

Запитання до тексту:

1. Хто зробив заяву для журналістів про нафтопровід Одеса-Броди?
2. Увагу яких країн треба привернути до трубопроводу Одеса-Броди?
3. Що дозволить зробити добудова нафтопроводу?
4. Яким є проект Одеса-Броди, на думку українського міністра?
5. Чи варта чогось труба без відповідного енергоносія?

Завдання: розкажіть, будь ласка, чому проект Одеса-Броди є неефективним?

Нафтопровід Одеса-Броди (2)

Магістральний нафтопровід Одеса-Броди завдовжки 675 (шістсот сімдесят п'ять) км (кілометрів) почав працювати у вересні 2004 (дві тисячі четвертого) року. Проектна потужність нафтопроводу складає 14,5 (чотирнадцять цілих п'ять десятих) мільйона тонн нафтопродуктів на рік.

Планувалося, що по ньому транспортуватиметься нафта в країни Європейського Союзу. Проте український уряд прийняв рішення про тимчасове використання нафтопроводу для прокачування російської нафти у бік одеського терміналу "Південний". З початку його експлуатації по системі прокачано близько 10,5 (десять цілих п'ять десятих) мільйона тонн російської нафти.

Запитання до тексту:

1. Яка довжина нафтопроводу Одеса-Броди?
2. Коли почав працювати трубопровід для нафти з Одеси до Бродів?
3. Скільки мільйонів тонн нафти на рік складає проектна потужність нафтопроводу?
4. Яке рішення прийняв український уряд?
5. У який бік вирішили прокачувати нафту?

Завдання: розкажіть, будь ласка, чи вигідно будувати далі нафтопровід Одеса-Броди (Ваша думка).

Світові ціни на нафту (1)

Ціни світового ринку на нафту за підсумками торгів 28 (двадцять восьмого) жовтня 2009 (дві тисячі дев'ятого) року на провідних нафтових біржах значно знизилися. Офіційні ціни на найближчий місяць постачання становлять: у Лондоні — 75,86 (сімдесят п'ять цілих вісімдесят шість сотих) дол/барель (доларів за барель); у Нью-Йорку — 77,46 (сімдесят сім цілих сорок шість сотих) дол/барель (доларів за барель).

За підсумками торгів 20 (двадцятого) жовтня ціна нафти на Нью-Йоркській біржі сягнула річного максимуму — 80,05 (вісімдесят цілих п'ять сотих) доларів за барель. Такою високою вартість нафти не була з жовтня минулого року.

Запитання до тексту:

1. Що сталося з цінами на нафту?
2. Коли знизилися ціни на нафту?
3. Якими є офіційні ціни на нафту в Європі? В Америці?
4. Яким був річний максимум на Нью-Йоркській біржі?
5. Від якого часу вартість нафти не була такою високою?

Завдання: розкажіть на основі тексту що відбувалося з цінами на нафту в жовтні 2009 (дві тисячі дев'ятого) року.

Світові ціни на нафту (2)

Головна причина подорожчання нафти і нафтопродуктів – девальвація долара. "Слабкий долар робить дешевшими інші товари, які оцінені в американській валюті. Наприклад, нафту. Падаючи, курс долара спонукає інвесторів купувати такі товари для захисту від інфляції", — зазначив голова азіатського представництва інвесткомпанії ANZ (розташоване в Сингапурі) **Джеф Клір**.

Інша причина подорожчання нафти – поступове відновлення попиту на неї.

Запитання до тексту:

1. Яка причина подорожчання нафти?
2. До чого спонукає інвесторів те, що долар падає?
3. На що впливає слабкий долар?
4. Про що говорив Джеф Клір?
5. Якою є інша причина подорожчання нафти?

Завдання: розкажіть, будь ласка, на основі тексту, які є дві основні причини подорожчання нафти у світі.

Проблеми добування нафти в Україні

Найактуальнішою проблемою економіки України сьогодні є забезпечення паливно-енергетичними ресурсами, бо власний видобуток нафти – 7 % (сім відсотків/процентів) від потреби. Це зумовлено виснаженням великих родовищ, відкриттям і освоєнням малих родовищ із малими або важко-видобувними запасами. Це призвело до погіршення структури запасів, зменшення поточних можливостей свердловин і обсягів видобутку нафти. Максимальний рівень видобутку нафти в Україні було досягнуто у 1972 році за рахунок відкриття великих нафтових родовищ у східному регіоні, а саме:

Качанівського, Глинсько-Розбишівського, Леляківського, Гнідинцівського, в західному – Долинського. Сьогодні ці родовища перебувають на завершальній стадії розробки. Їхні запаси вичерпано на 85-95 % (вісімдесят п'ять дев'яносто п'ять відсотків/процентів), а загалом запаси усіх родовищ, які розробляються сьогодні, вичерпано більш ніж на 70 % (сімдесят відсотків/процентів). За останні роки відкрито лише дрібні родовища.

Завдання:

1. Прочитати і зрозуміти текст.
2. Знайти і вписати незнайомі слова.
3. Розказати, які основні проблеми з добуванням нафти в Україні?

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ МІНІМУМ

*Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою.
Запишіть переклад поряд із українським словом.*

ЗАГАЛЬНІ ТЕРМІНИ

аналізувати	_____
синтезувати	_____
захисний	_____
взаємодія	_____
рівень	_____
повітря	_____
вибухонебезпечний	_____
зовнішній	_____
внутрішній	_____
відносний	_____
механічний	_____
руйнування	_____
двигун	_____
збагачений	_____
розсип	_____
газопровід	_____
вільний	_____
вантаж	_____
рух	_____
загальний	_____
шар	_____
сполуки	_____
прилад	_____
трубозварюваний	_____
вологість	_____
вплив	_____
двигун	_____
складний	_____
суміш	_____
засіб	_____
явище	_____
мета	_____
формування	_____
прискорення	_____
здатність	_____
збереження	_____
температура	_____
концентрація	_____
плавлення	_____
горіння	_____

Прочитайте слова, знайдіть їхній переклад Вашою рідною мовою. Зобразіть геометричні фігури біля відповідного слова, що їх називає і пронумеруйте їх.

ГЕОМЕТРІЯ

1. Квадрат
2. Прямокутник
3. Паралелограм
4. Паралелепіед
5. Куб
6. Трикутник
7. Прямокутний трикутник
8. Катет
9. Гіпотенуза
10. Рівнобедрений трикутник
11. Рівносторонній трикутник
12. Коло
13. Круг
14. Куля
15. Трапеція
16. Висота
17. Відстань
18. Довжина
19. Ширина
20. Відрізок
21. Пряма
22. Ламана
23. Точка
24. Медіана
25. Бісектриса
26. Кут

Ольга ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА

(робочий зошит для студентів)

Дизайн обкладинки Марії Марчук

Підписано до друку 24.08.2010. Формат 61x43/8. Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Таhoma. Умовн. друк. арк. 7,1 Тираж 300. Зам. № 525ВІ

Видавець і виготівник – друкарня «Фоліант»

(ПП Віконська О. В.)

76000, м. Івано-Франківськ

вул. Старозамкова, 2

www.foliant.if.ua

e-mail: foliant.drukarnja@gmail.com

тел./факс: +38(0342) 50-21-65

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи Серія ІФ № 24